

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 2-వ తేది గురువారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

No. 73
గ్రంథిక రె

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాతినే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు వాందిమున్నది. ఈచిహ్నము చూచి చూచి కొరెల యూరముగలుగుదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంచీవివంతిది

తలనొప్పుల మాన్పును, తాయువుపొల్ల బాపును,
సార్పపు నొప్పు బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగాక చెమట చుట్టబడినచో
మందలి నువ్వుదార్ధములను తొలగించి జేహానుకు
కాకోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీరేవరకు
జేతములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపిడి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రెరి రోడ్డు, భోర్డు పొందాయి.

ఒకదఫా మానద్ద బేరముచేసిన మానప్తుకము మీకు తెలియును

చిత్రపువడలు, పసిడి, పూజలు, మొదలగు
సవిగల వాసనలు, పట్టెము, నాగములు, బడ
బిళ్ళలు, మల్లమెగ్గు, కోబాపువ్వులు, కాయలు,
పప్పులు, పువ్వురాగముల వేర్వేరుకట్టలైన మోపులు,
బాంబిళ్ళలు మొదలగువిడి, సెరిసామానులను మా
వత్త కిద్దగ రానప్పని. అక్కడకేరెతో వత్తుచున్నది
పైకము బాపకచ్చెనము. సుగంధ బంగారము, సీను
పెండిక, కలైక పువ్వుల గుఱుకు కంపుకు
పూచీ నిచ్చెదము.

ఉమ్మి ప రామయ్యశైలి, గురుస్వామిశైలి కంపెనీ
నగలవర్తకులు, 25 చె నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్రులకే

Last Few Copies of
"OTHELLO" Unveiled
"HAMLET" Unveiled
by the late Rentala Venkata Subba Row for Clearance price of Rupees three, Each Volume of
about 700 pages available till the 15th of July or till stock permits.
Victoria Depot, Mylapore, Madras.

హైదరాబాద్ ప్రెస్సు, ఫినిషింగ్ ప్రెస్సు, కాటన్ వస్త్రాలు, (సింగిల్ బుల్-లెటర్స్)
కాటన్ సీడ్ టవనరులు, స్టీమ్ ఎంజనులు, రైస్ మిల్లులు, నంపులు, బాయిలరులు, ఎలక్ట్రిక్
స్టాంపులు, ఆయిల్ మిల్లులు, చక్కెరచేయు మెషినులు, షుగర్ కేక్ క్రమింగు మెషినులు
మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా స్టాకులోనున్నవి. యిదిగాక బ్రిటిష్ విల్లు లక్ష్మీ ప్రకాశ
ఆయిల్ ఎంజనులకూడ మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. విడివిడి హిందూదేశములో వేలము
సోల్ పజులు.

Head Office:—Calcutta.
Branches:—London, Bombay,
Lahore, Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co.,
Engineers, Machinery Merchants &
Government Contractors.
8, Sembudoss Street, G T. MADRAS.

చెందడు నోటికను

తిరుమల దేవస్థానము ఆస్పత్రికి సమీపమున
లాగు కాంగ్రెస్ కాపీని 1910-1911 సం॥ నామ
గల మాత్రముకొద్దు కట్టకల్పము. ఈ 1910-20
నీయి చాయంతాంబి నుమలకావలసి వున్నది. ఏద
వతి వత్తెరా చెవస్థానమున విద్యుదావర్తిని వారి
వేరటికి ప్రత్యేకముగా వీధివత్తులనుగల రు 2500 లు
సనుపుతూ నీలు చేయించిన మొదలగు ననుపు
కోనవును. నదిను కెంచు కనగనై తనముల
దేవస్థానం ఆస్పత్రికి మొదల, మాత్రముకొద్దు
కట్టకంపనికి మొదల ఆరి వ్రాసు వున్నవారెరు.
కచ్చేరి హోటల్లో తిరుమల దేవస్థానం సమీపమున
వారి ఆఫీసులో నదుల విడిక నుండునని మొదల
మేట్లు, వ్లాను, కుట్టావ్రాసాను ఆస్పత్రినందుకు
మరతల వివరము వున్నరా తిరుమల దేవస్థానము
వచ్చును. మొదలగు వానిని అందు తిరుమల
రాకీనును బాధ్యులగును. మొదలగు వారెరా చేరి
నది మొదలగు వారి హోటల్లో ఆస్పత్రిమొదలగు
నమీదాలో లేక కట్టకంపనికి, మొదలగు
కాపీనికొక మొదలగు ఆస్పత్రిమొదలగు వ్రాసు యివ్వ
వలెను తిరుమలకట్ట కట్టావ్రాసు వున్నవారెరు.
గాక తిరుమల దేవస్థానము మాత్రము లేకవారు
భజానాకు వచ్చి కట్టావ్రాసు వున్నవారు
దారిపై నుండునని వేరెవరెరు.

పి. నాగేశ్వరరావు.
For

తిరుమల దేవస్థానము, తిరుమల, తిరుపతి, 20-10-25.
మద్రాస్ దేవస్థానములు, తిరుపతి, 20-10-25.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం. జూలై నెల 2-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

చిన్నియలు బా 1-కి రు 30 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
చిన్నియలు బస్తాలు	మొదలు	వరకు
చిన్నియలు బస్తాలు ,, ప 43 గలవి రు	18 0 0	15 0 0
చిన్నియలు ,, చిట్టా ,,	15 8 0	17 0 0
చిన్నియలు ,, చిట్టా ,,	16 0 0	18 0 0
చిన్నియలు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
చిన్నియలు ,,	20 0 0	24 0 0

2. సవ్యధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	12 8 0	18 8 0
కందులు ,, చిట్టా ,,	12 0 0	12 8 0
కందులు ,, చిట్టా ,,	14 8 0	15 0 0
మినుములు ,, చిట్టా ,,	18 0 0	160 0 0
ఉలులు ,, ర 164	8 8 0	9 0 0

3. నూనెనస్తువులు

నూనెనస్తువు బా 1-కి	154 0 0	155 0 0
నూనెనస్తువు బా 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంకేరు నూనెనస్తువు బా 1-కి	55 0 0	60 0 0
ఇతర నూనెనస్తువు ,,	50 0 0	58 0 0
దేవు నూనెనస్తువు బా 1-కి రు 186 మి.కా.నూనె 182 0 0		
అయిదుము బా 1-కి	183 0 0	184 0 0

4. చిల్ల రనస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	185 0 0	
కూరపసుపు ,,	55 0 0	60 0 0
మిరపకాయలు(నంటూరివి) బా 1-కి	100 0 0	110 0 0
నంటూరిపాపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 50, 55		
కాళహస్తాపాయకట్టు ,,	70, 75	
చెల్లము బా 1-కి	85 0 0	45 8 0
చింతపండు బా 1-కి	40 0 0	60 8 0

5. గ్రనుము

పట్టాకం బా 1-కి	82 0 0	88 0 0
చవరం ,,	83 0 0	88 0 0
రవుండు ,,	85 0 0	86 0 0

6. లోహములు

జంకి 100 కులంకు	71 0 0	74 8 0
బంగారము, కులము 1-కి	21 10 0	21 12 0
సవరము 1-కి	13 7 6	
లత్తె బా 1-కి	258 0 0	256 0 0
చిట్టా ,,	285 0 0	288 0 0
అక్కాచక్కెర 225 పా. గలవి	80 8 0	80 12 0

7. రంగులు అలిజరైను

అల్పకృష్ణము 20 డిగ్రీలు	64 0 0	70 0 0
తొట్టకృష్ణము చిట్టా		
సింహం చిట్టా		
గుర్రం చిట్టా	67 0 0	68 0 0

8. దూది

బొండాపెనుబారున 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	240 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	7 4 0	
వధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	7 4 0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	7 4 0	
నూజియేనుగ నెం 20	9 8 0	
జవాన్ నెం 20	9 8 0	
,, నెం 40 ఏ లేలు ఆయినను	12 0 0	
పద్మావత్ నెం 24 1/2	10 0 0	
14 1/2 క్వింట్ పక్షి	7 6 0	
నెం 20 టెన్ని సింహం యాటె	10 8 0	
నెం 22 ,,	10 12 0	
నెం 12 1/2 టెన్ని పక్కగు	8 8 0	
నెం 14 1/2 ,,	8 12 0	
నెం 12 1/2 అల్పెన్సు	7 6 0	
నెం 12 1/2 కొయిలుపట్టి	7 6 0	
నెం 22 1/2 రంగులప	10 0 0	

జాబులు

దేవాదాయములు

పెద్దతిరుపతి, సింహాచలము, మొదలగు దేవాలయములకు ప్రతిసాలను, ఖర్చులన్నియుపోన, కొన్ని లక్షలద్రవ్యము మిగులు చున్నదనియు, దీనిని హైందవ విజ్ఞానమునంతయు పైకితీయుటకును, దానిని వృద్ధిపరచుటకును, ఒక ప్రత్యేక ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును తిరుపతిలో స్థాపించినయెడల, ఇప్పుడచ్చట నిలవ యున్న నలుబదిలక్షలు, ప్రతిసంవత్సరము మిగులు సుమారు 8 లక్షలు సద్వినియోగముననియు రాజారామారాయణంగారు సెలవిచ్చినారు. ఇప్పటి దేవాదాయచట్టములోని 63 వ సెక్షను బట్టి దేవాలయములను స్థాపించినవారియొక్కయు, వానికి ఆస్తులను సమర్పించిన దాతలయొక్కయు, ఉద్దేశ్యములకు వ్యతిరేకముకాని మత, విద్య, లేక ధర్మకార్యములకు, మిగులచగల సామగ్రిని వినియోగింపవచ్చును. దేవాలయములను కట్టించినవారి యుద్దేశము స్పష్టమే. మన హైందవులు, దేవార్థి పరమాత్మ ఒక టే యని నమ్ముచు, భగవంతుడు సర్వభూతములయందు నుండుటచేత, ఆయనను ఒక ప్రతిమలో ప్రాణప్రతిష్ఠ చేసి కొలుచుట సర్వసామాన్యమైన యాచారమైనది. అంగ్లేయుల చర్చిలవలెనే, యాదేవాలయము దైవారాధన కేర్పడినది. కాబట్టి భక్తులిచ్చు కొను కీలుకూడ దానియభివృద్ధికి యిచ్చుచున్నారని, భౌతిక విషయములకు కాదు. మతవిద్యకు మాత్రమే ఆసాము నుపయోగింపవలెను. ఇటులైనయెడల, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు యోగ్యుడైది? మన త్రిమతములసారమును బోధించుటకు, ఒక్క చోటనే, పెద్దవిశ్వవిద్యాలయస్థాపన కేమి యవకాశమున్నది? దాని కింక సామ్యము? ఈ మిగిలినసామ్య శిథిలమైన దేవాలయములను పునరుద్ధరించుటకును, వీరదేవాలయములకు సహాయముచేయుటకును, అన్ని దేవాలయములలో మతవిద్యనేర్పించుచేయుటకును ఉపయోగించినవారిగుండుండునని నాయభిప్రాయము. మనదేశములో, దేవాలయములేని గ్రామములేదు. వీనిలో అనేకము, చాలాకాలముక్రింద కట్టబడి, అప్పటప్పటికి భక్తులచేత పునరుద్ధరింపబడుచు, మతాభిమానములేగా లేనియాకాలములో ధనాభావముచేత, శిథిలములై పూజాపునస్కారములు లేకుండ నున్నవి. అంగ్లేయులు, తమ ప్రతిగ్రామములోను, ఒక్కచర్చియైన లేకుండ నుండురు. అటులేనే, మన హైందవగుళ్లనుకూడ రోజు బాసపరచి పరిశుభ్రపరిశ్రమములగు నేలచేయరాదు? అస్పృశ్యులకుడ పోయి స్వామిని సేవింపగల నూతనదేవాలయముల నేల కట్టరాదు? ఈ విధానముకంటే, ప్రత్యేకమోగకరమైనట్టియు, కానుకలను సమర్పించు భక్తుల యభిమతమునకు అనుకూలమైనట్టియు మరియొక మార్గములేదు. మనమంతయును, కాసుకర్మములును, నాస్తికలై లేక హైందవమతమునందు బోధిగ నమ్ముక లేనివారైన తప్ప, 63 వ సెక్షనును, ఈయభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా నర్థముచేయకూడదు. జనసామాన్యము, సగుణపావకులే గనుక, వారిదేవాలయముల నన్నిటిని మంచిస్థితిలోనుంచుట మన బోధువారి విధియని మనవిచేయుచున్నాను.

ఇప్పటి అక్షప్రకారము, ఈనిలసామ్యు నెట్లు ఉపయోగింపవలెనో ఆలోచించుట కధికారమున్నదిగాని మంత్రుల కులేదు. ఈ బోధువారు, ఈ విషయమై తమతీర్మానమును ప్రజలకు బహిరంగముగా తెలియచేసినవిధముల ఆయాదేవాలయముల భర్తల కర్తవ్యముగాని, వానిలోకి మామూలుగాపోవు యేభక్తుడుగాని, ఆరుమాసములలోగా యేబదిరూపాయలవిధ రావాతే చ్చి, బోధువారి తీర్మానమును రద్దుచేయవచ్చును. తేదామార్గమును, తిరిగి నూతనపరిశీలు సంభవించినపుడు బోధువారు, కోర్టునుండా, తమపూర్వ తీర్మానమును నిలబెట్టుకొనవచ్చును. లేక మార్పించుకొనవచ్చును. కాబట్టి, రాజారామారాయణంగారు, విశ్వవిద్యాలయమునకు యా సామ్యును ఉపయోగింపగలుగుదు రను మాట ఒట్టికల్ల. పెద్దతిరుపతి దేవస్థానమునకు అనేక ప్రాంతముల నుండి యాత్రికులు వచ్చుచుండురు గనుక భారతదేశము నంతట నుండియు, పండితులు, నాయకులు రా విం చి ఒక కమిటీని యేర్పాటుచేసి దాని ఆదాయమును గురించి వారు తగిన యేర్పాటులు చేయవలెనని కొందరభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఈమార్గము చట్టమునకు వ్యతిరేకము. మనదేవాదాయముల బోధువారికి, మనబోధులకే, ఇట్టి హక్కుకలదు.

గాని, మనమంతయును, అవ్యర్థములవారికిని యెట్టి యభి కారములేదు. అటులైనచో, కాశీ, రామేశ్వరము, జగన్నాథము, ద్వారక మొదలైన గొప్ప దివ్యస్థలముల మేనేజిమెంటు విషయమై మనకందరికి అధికారముండవలయును. ఇది యాచరణయోగ్యము కాదు. ఈ దేవాలయములు, గొప్పవైనను, కొద్ది వియైనను, వాని పరిపాలనము, ఆయారాష్ట్ర మంత్రులకు వదిలి వేసి, వారి కాసననిర్వాహణలే, చట్టములలో, వారికి అనుకూలముగా మార్పులను చేయుచుండువలెను.

29-6-25 } వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.
కోపూరు }

తూర్పుకృష్ణాజిల్లాకాంగ్రెసుసంఘసూతనయెన్నికలే ప్రస్తుతము జరుగగూడదు

ఈజిల్లాలో 23 ఫిర్యాలునుండి జిల్లా సంఘమునకు సభ్యులు ఎన్నుకొనవలసి యున్నారు. గతసంవత్సరమునుండి జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములో తగాదాలున్న సంగతి అందరకు తెలిసినదే. అట్టి సందర్భములో దివితాలాకావారు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు కొందరు, యెవరికిసంపక కొందరు నూలుచందాలు తమయొద్దనే యుంచుకొనుచున్నారు. మరియు స్త్రీసంఘమువారు వారిచందాలు వారియొద్దనే యుంచుకొనుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములో అసలుజిల్లాలో నూలుచందా సభ్యులెంతవందయో జిల్లాసంఘమువారికే తెలియదు. వీరు తమచి త్రమువచ్చినవారిని ఆయా ఫిర్యాలులకు సమావేశకర్తలుగా ఎన్నికలు జరిపించ గలందులకు కొందరిని నియమించినారు. చాల ఫిర్యాలులలో యంతరంగము యెన్నికలు జరుపనేలేదు. యిట్టివిషయములో సూతన యెన్నికలు 3-2-౧౯౨౫ లేదని గుడివాడలో జరుగనని ౨౯-౬-౨౫ లేదని సేను బందరులో పత్రికలలో చూచితిని. ఈవిషయము అందరకు తెలియుటెట్లు? వారు యెన్నికలు జరుపుటెట్లు? హెచ్చుపంచి సభ్యులు ఎన్ని కలలో పాల్గొనుటకు అవకాశములు లేకపోవుటచే తక్షణమే సరియైన సమావేశకర్తల నిర్ణయించి అన్ని ఫిర్యాలులలో నెన్ని కలు జరిపించే యేర్పాటు జి. కాం. సంఘమువారుచేయవలెను. ఫిర్యాలునుండి సరియైన యెన్నికలు జరుగువరకు ఈ యెన్ని కలు ఆపవలెనని జి. కాం. వారినిన్నీ యావిషయమై యోచించ గలందులకు రాష్ట్రీయసంఘమువారినిన్నీ కోరుచున్నాను. (కొడలి నరసింహారావు.)

శ్రీరాజరాజనరేంద్రాంధ్రభాషానిలయం హనుమకొండ

డి. ౧౯-౯-౩౪ నాడు సాయంత్రము భాషానిలయముపక్షమున భాషానిలయమందరమున కీ|| శే|| దేశబంధు దాసుగారి సమాధానకసభ శ్రీయుత జములాపురము, గోపాల రావుపంతులు హైకోర్టునకిటుగారి యాజమాన్యమున సమావేశ మాయెను. శ్రీయుతులు పింగిలి వెంకటరావు, పరబ రంగా రావు, టి. కె. బాగయ్య, మారిరాజు రామకోటిశ్వరరావు పంతులుగారు, కీ|| శే|| దేశబంధుదాసుగారి జీవితముపై విపులముగ నుపన్యసించిరి. సభయం దీక్రింది తీర్మానము గావించ బడెను.

భారతపుత్రత్వములలో రత్నశ్రేష్ఠమును, పంగదేశ నాయకాగ్రణియు, ధీరోదాత్తుడును, ఉదారకారియు, త్యాగ కిరియు, స్వరాజ్యపక్షస్థాపనాచార్యుడును, కీ|| శే|| దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారి యకాల యశస్వికనిర్వాణమునకు నిలయ సభ్యులు కడుంగడు దుఃఖించుచున్నారు. దేశమునకు కలిగిన గొప్పవిపూలముని తలంచుచున్నారు. దేశబంధుదాసుగారి కుటుంబమునకు సానుభూతిజూపుచు ముఖ్యముగ వారి యాత్మజులగు శ్రీయుత చిత్రరంజన వారియొక్కయు, వారి యర్థశీరులగు శ్రీమతి వసంతాదేవిగారియొక్కయు దుఃఖమునందు పాల్గొనుచున్నాడు.

(ఒకవిలేఖరి)

వెల్లింగ్ టన్ సి సి మా

27-6-25 శనివారమునుండి 3-7-25 శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 10-15 ని|| కూడ ప్రవర్తనము గలదు.

పాటిన్ క్రొత్త శీరియల్
రూత్ రోలండు
రూత్ ఇన్ ఆఫ్ రేంజి
అత్యద్భుతము, తప్పక చూడవలసినది,

నమ్మించున దెట్లు?

(యంగిండియా)

ఒకవిలేజికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గాంధీమహాత్ముడివార
పు యంగిండియాలో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
మీరు వ్రాసిన 15 పుటల కాగితములను క్రొధతో జదివెరి
ని. ఇందులకు నేనిచ్చు ప్రత్యుత్తరము, యీసందర్భమున నేనిచ్చి
న ప్రత్యుత్తరములను మరల మరల జనువుమనియే. మీరు దెచ్చిన
విషయములన్నియును యిదివర కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములలో
లేబడెననికనుకొనగలరు. అవి మీకు నమ్మకము గలుగజేయవచ్చు
యెడల నేను కొంతకాలమిది వేపుని ప్రార్థింపవలయును. ఇక
నేనేమి వ్రాసినను మీకు నమ్మకము గలుగజేయజాలదు. ఒక
కాలమునకు మనజీవితమునందు వాదనరణి నచ్చని సమయము
వచ్చును. ప్రతివాదమునకు సిద్ధముగ నుండుము. చాల విషయ
ములందు నాలో నేకీభవించుమిత్రులు గూడ యిట్టివిధముగ
నుండుట నేనెరుంగుదును. కాని కొంతకాలం భేదముగ నుండుటకే
సమ్మతించవలసియుండును. మీలోగూడ వట్లేయుండవలసి
యుండును. కాని మీ ప్రయత్నము మాత్రము
ప్రస్తుతించెదను. నా ప్రయాణములో నెక్కడకో ఒక చోట
గాన్నించ కొరెదను. అప్పుడు మాత్రమే నుంతును మీతో చర్చిం
చెదను. ఒక్కొక్క సారి అచ్చులో జదివినది సరియైన ప్రత్యు
త్తరమియినపుడు సంభాషణలో సరియైన ప్రత్యుత్తరమువచ్చు
ను. ఇచట ఒకటి మాత్రము చెప్పెదను. స్వరాజ్యమువచ్చు
వరకును మనము నూలువడకజాలమనియు ఖిద్దరు ధరింపజాలను
నియు, అస్పృశ్యత నివారంపజాలమనియు, మహాత్ముడియులతో
మిత్రులుగ నుండజాలమనియు యేల తలంచెదరు? ఆంగ్లేయులను
విరమించునటులజేయుటవలన హిందూమహాత్ముడియుల కన్యోన్య
విశ్వాస మెట్లుకుదురును, పూర్వాచారమాధులు కండ్లు దెర
చి పతితుల నెట్లు బాగుజేపెదరు, సోమరివాండ్రు రాటము నె
టుల ద్రెప్పెదరు, యిట్లుమలేనివారు ఖిద్దరు నెట్లు ధరింపగల
రు? మనము కష్టకాలములోనే యీపనులను జేయవచ్చు
యెడల స్వరాజ్యమునకు దొకటి వచ్చినపుడు యింకేమి భయమని
హా యి గా ని ద్ర పో వు కా ల ము న నే
మియును జేయజాలము. ప్రస్తుత మిమాడు పనులను పూర్తి
జేయుటకు అయిష్టమో, సోమరితనమో గాకున్న ఆటంకమేమిగ
లదు? మీరును మీ పుత్రులును యీనిర్యాకార్యక్రమమును జే
పట్టి కత్తినంతను ఉపయోగించి పనిజేయునెడల స్వరాజ్యము
రోజుకురోజు చేరుకురాగలవనిచెప్పగలను. మీకు గాన్నించినను
లేకున్నను మనము యీమాడు కార్యములను జేయుచున్నంతవరకు
తగినటులనే అది దగ్గరకు వచ్చుచున్నదనియే నేను జెప్పగలను.
రోజుకురోజు అస్పృశ్యతా శృంఖలములు తెగిపోవుచున్నవి. రా
టుముయొక్క ఘర్షణగానము బాగా వినబడుచున్నది. హిందువు
లును మహాత్ముడియులను అచ్చులచ్చుట కొట్టుకొనుచున్నను అది
నిష్ప్రయోజనమని కనుగొనుచున్నారు. కాని సంగ్రామము తప్ప
నిసరిగావచ్చును. అదిరానే వచ్చినయెడల కాంతి యుదయించిన
దనియే చెప్పవచ్చును. మో॥ క॥ గాంధీ.

ది మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

మానీసున్ సహాయముగా నుండుటచే వెస్టర్న్ గాల్
మీటరుగేజుమీద రాత్రికాలముందు బోవుబండ్లు ఆపుచేయ
బడినవి.

లోండా, కొల్లెంట్టేవనులకు మధ్యబోవు ఈదినువతెలుప
బడిన బండ్లు మరల తెలుపునంతవరకు ఆపుచేయబడును.

నెం 27 రు అవ్ మిక్స్డ్ లోండానుండి రాత్రి 2 గం.
45 ని॥ బయలుదేరి కొల్లెంట్టే ఉదయం 8 గంటలకు చేరునదియు-

నెం 28 రు డౌన్ మిక్స్డ్ కొల్లెంట్టేనుండి రాత్రి 8 గం-
35 నిమిషములకు బయలుదేరు లోండా రాత్రి 1 గం- 35
నిమిషములకు చేరునదియు.

ముర్త్యు దాపథ తత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము

కొద్దిరోజులువరకు రెల 8.0.0

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, రెజిడెంట్

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

ప్రజాసౌఖ్యమే కాంగ్రెసువారి సౌఖ్యము.

ప్రజలకష్టమే కాంగ్రెసువారి కష్టము.

కొత్వాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు

ఏదుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

సావుకారువేట

సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు

ఎస్.ప్లెనేడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

ఎగూరు

డా॥ పి. లక్ష్మీపతిగారు

మెలూపూరు

కె. భావ్యంగారు

తండియార్ వేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులనాయకర్ గారు

ట్రెవెలిన్ బేసిన్

ఎం. సింగర్ వేలు శెట్టిగారు

కీల్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

ముత్యాలవేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

*** **

ముత్యాలవేట బహిరంగ సభ

శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణ పంతులుగారి కే
వోట్ల నొసంగుడు!

గత శనివారము సాయంత్రము ముత్యాలవేట డివిజను
లో కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణ
పంతులుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుటకుగాను డా॥ యు.
రామారావుగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ జరుపబడెను.
ప్రేక్షకులు పెక్కండ్రు విచ్చేసిరి. వర్తమా గురించిన జనులు
కొరచిట్లు నిలిచి సభను జయప్రదముగ ముగించిరి.

అభ్యర్థులగు రామారావుగారు మాట్లాడుచు గడచిన
ఎచారు సం॥నుంచి కార్పొరేషనులో జన్మింపజేయువారు
గావించిన పరిపాలనను తీవ్రముగ విమర్శించిరి. పట్టుకాకోగ్య
ము రాను రాను క్షీణించుచున్నది. శిశుమరణముల సంఖ్య వృద్ధి
యైనది. కాటకములు మిరిమిరినవి. అంటుబాడ్యములు మి
క్కుటమైనవి. పరిశుభ్రమున నీరు, పాలు, పెరుగు లభించుట
దుర్లభమై పోయినది. కార్పొరేషను ప్రధ్యము వ్యర్థముగ చేల
కొలది వెచ్చింపబడుచున్నది. ఇంతవరకు కార్పొరేషనువారు
140 లక్షల రూప్యముల రుణమును గావించిరి. కాం
గ్రెసువారి లోపములను సవరించి ప్రజలకు బాధ్యులై నేప
తేయ నిర్ణయించిరి గాన వారికి వోట్ల నొసంగుట మీధర్మము.
రెండవ విషయమేమన, స్వరాజ్య ముజేతించిన దేశమునందలి
స్థానికపురపాలక సంఘములెల్లను కాంగ్రెసువారు వశపరచు
కొనవలెను. కావున మీరెల్లరును కడుసమర్థులును, ప్రజాసేవ
కులు నగు శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారికి మీవోట్ల నొసం
గుడు అని పల్కిరి.

కృష్ణస్వామిఅయ్యర్ :—ఈ డివిజనుకు బుర్రా సత్యనారాయణగారు
కాంగ్రెసుపక్షమున అభ్యర్థిగ నిలిచియున్నారు. నేడు దేశముందు
రెండే కక్షలు గలవు. స్వరాజ్యముకొరకు ప్రయత్నించు
కాంగ్రెసుపక్షమును రెండవది ప్రభుత్వపక్షమును. అంతకు
మించి వేరొందుపక్షమునకు తావులేదు. కాంగ్రెసువా
రు దేశమునందలి స్థానికపురపాలకసంఘముల కెల్ల వశపరచు
కొనుటకు తీర్మానించిరి. ఏక దేశానుసారము చెన్న పురియందు
ను కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషను వశపరచుకొన ప్రయత్నించి,
గత వర్షము 7 స్థానముల వాక్రమించుకొనిరి. ఈవారు తిరిగి
ఖాళీయగు 10 స్థానములకును 10 మంది అభ్యర్థులను కాంగ్రెసు
వారు యేర్పాటు గావించియున్నారు. గత ఏ లేక 6 సం॥
నుంచి జన్మింపజేయువారు సగరపాలకసంఘములో జేరి గావించిన
పరిపాలనను పరిశీలించిన పట్టు మెట్టిజోర్కొన్నస్థితియందున్నది
గోచరము గాగలదు. పౌరులప్రధ్యము 2½ లక్షలకుపైగ
మురుగునీటికాలువలపై వర్షముగ వెచ్చింపబడినవి. రోడ్లపై
తారువేయుటవలన కాలినడకనబోవు చీరజనులు అత్యంత
కష్టములకు లోనగుచున్నారు. నీటిసరఫరా జూచిన సగము
నడగట్టిననీరును సగము అపరిశుభ్రముననీటిని రెండును గలిపి
ప్రజలచే త్రాగించుచున్నారు.

కార్పొరేషను మాడలుపాతకాలందు డివిజను అక్రమ
ము లసేకములు. కావున కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల లోపములను
లేకుండ ప్రజలకు సౌఖ్యములు గలుగజేయుటకు సంకల్పించి
యున్నారు. వారు పౌరులకు యజమానులుగనుండక ప్రజా
సేవయే లక్ష్యముగొని పనిజేయగలరు. కాన మీవోట్లను
బుర్రా సత్యనారాయణగారికి యొసంగవలెను.

వి. కో.పండ్లరామయ్యగారు:—ప్రజాపంతు ప్రజలకు
సౌఖ్యము లొనగూర్చుటకు సగరపరిపాలన సభ 40 సం॥లకు
పైన స్థాపించబడినది. అప్పటినుంచీయు జన్మింప జేయువారే
ఆసంస్థయందు దధికారులైయుండిరి. కాని వారివలన ఎట్టిలాభ
మైనను ప్రజలకు గలిగెవా? కేవలము వారి స్వలాభమునకే ఆ
యధికారమును వినియోగించుకొనిరిగాని ప్రజాశ్రేయమును
సాటింపలేరి. కార్పొరేషను వ్యవహారములందు ప్రజలకు సర్వ
స్వాధీనత్వము గలదు. నిజమగు ప్రజాప్రతినిధులు సగరపరిపా
లన సభయందు ప్రవేశించిన మీకు సర్వ సౌకర్యములను సహ
కార్యగల్గుదురు. ఏజాతియైనను, ఏకలమైనను సేవకులనును,
ఉన్నతోద్యోగములకును ఆశించక కాంగ్రెసుపక్షమందు నిల
చిన తప్పక అట్టివారికే మీ వోట్ల నొసంగుడు.

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు :—మేళమునందు మాట్లా
డుచు నిట్లు పల్కిరి. పులిని జూచిన నక్క వాత
తెట్టు కొనినట్లు కాంగ్రెసు వారిని గాంచి
జన్మింపజేయు సభలుజేసి ప్రజలకు ఉపన్యాసము లొసంగు
చున్నారు. జన్మింపజేయు ప్రప్రథమున బ్రాహ్మణేతర సంఘా
భివృద్ధికై ఏర్పడెను. పిదప రామరామ బ్రాహ్మణ ద్వేషమే
ప్రధానోద్దేశముగ గలిగి, బ్రాహ్మణుల ప్రతిఘటింపుల కప్ప
వేరొందు పని లేకుండెను. మనరాను రాజభావీయందుండు
4000000 బ్రాహ్మణేతరులకు తానే ప్రతినిధియని త్యాగరాజు
శెట్టిగారు హోదావచ్చు మేమెల్లరము గలసి జన్మింపజేయునకు
వృత్తిక్రమగ వేరొక బ్రాహ్మణేతరసంఘమును స్థాపించి జన్మి
సుపాటివారిని గురించినిమి. జన్మింపజేయు ప్రభుత్వమువారి
నాట్యమునకు చెను తాళముచేయుచు రావు బూర్దూర్,
దివాన్ బహదూర్ కిరుచలకు మాత్రమే ప్రయత్నించును. జన్మి
సు కాంగ్రెసుపక్షములం దేది యుత్తమమో విచారింపి వారికే
మీ వోట్ల నొసంగుడు. మున్నందు ప్రభుత్వమువారే కాం
గ్రెసువారి ప్రతిక్షులు. నేడు జన్మింప జేయువారు ప్రతిక్ష
యైనది. ఆశక్తువును వాశముజేయుటయే మాయద్దేశము. ప్రప్
థమున బ్రాహ్మణేతర సంఘాభివృద్ధి నిమిత్తమే పౌరు ఇంకి
య ౯ పీ పీ లు ౧ ఎ సో పీ యే ష వ్ అ మ స ల గు
ము స్థాపించబడెను. కొంతకాలమునకు డిసెంటమ్యుగారి హోము
రూలు ఉద్యమము బయల్పెడినది నీదవ రాసకేతనాద్యమునందు
తమకు జోక్యములేదని తెలుపుటకై “సోల్ ఇండియన్ లిబరల్
విజలేషన్” గా మారెను. పిదప “జన్మిసు” పక్షముగానికి దిగి
స్వార్థపరులై తమకు తమబంధువులకు తమ్యముసరించు వారికి
ఉద్యోగములకై పాకులూడుటకు ప్రారంభించిరి. కాన యీ
బూటకపక్షమును గాంచి మోసపోక ప్రజాసేవ జేవనులకు
కాంగ్రెసువారికే మీవోట్ల నొసంగవలెను. మీడివిజను కభ్యర్థి
యగు బుర్రా సత్యనారాయణ పంతులుగారు మీక్షేమమును
గోరి మీకోరికల ప్రకారము వ్యవహారముల చక్కగ నిర్వహించె
దరు, కాన వారికి మీవోట్లను తప్పక ఈయగోరెదను.

అభ్యర్థులకు పంపనములతో సభ ముగింపబడెను.

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

కార్యోచనమునకు కలకలము

డా॥ సి. నరేంద్రకవి:—వైద్యకళాశాలయందు, శానిటరీ ఇంజనీర్లకు ఉపన్యాసముల నొసగునది కార్యోచనము ఆరోగ్యశాఖాధికారియే. అప్పయ్యకు వ్యాధులు ప్రబలినపు డీతడు, కార్యోచనము శానిటరీ ఇంజనీర్లకు క్రొత్తకొత్త విషయముల బోధించుచుండును. శానిటరీ అతడు తిరిగి పైయుపన్యాసములలో చెలువును. అందుచే కార్యోచన ఇంజనీర్లకు గల పనికి గు 1000 ల ఖర్చుమీద తిరిగి 5 నెలలముల కొక సారి రెండుకాలులు సెలవొసగి తిరిగివచ్చున కంపులు నవసరమని ఆరోగ్య శాఖాధికారియే చెబుచున్నాడు.

డా॥ చల్లయ్యగారు:—ఆరోగ్యశాఖాధికారి అప్పు డప్పుడు క్రొత్త విషయములనుండి శానిటరీ ఇంజనీర్లకు గల కొనరపు బోధనే కావాలి. వైద్యమున మరణములను అధికమునకు కారణము. శానిటరీ ఇంజనీర్లకు కళాశాలయందు అయిదువత్సరముల కొకమాస, క్రొత్త విషయములయందు తిరిగి వచ్చునందులకు అప్పుడు లేబరేటరీయందు వీరు ఎక్కువ జ్ఞానమును సంపాదించుటకు చాల సదుపాయములు గలవు.

డా॥ విజయరాఘవులుగారు:—మన ఆరోగ్యశాఖాధికారి, మన ఇంజనీర్లకు కష్టపడవలసి పనులను పనిచేయునది బోధించు విషయములే, తిరిగి, వైద్యకళాశాలయందు తిరిగివచ్చునది నొసగునపుడు బోధించును. అట్టితరీ మన ఇంజనీర్లకు 2 కాలల చొప్పున తెలియజేయుట అవసరము. ఇతర ప్రాంతముల శానిటరీ ఇంజనీర్లకు నూతన విషయములను బట్టిబోధ ఇచ్చి చరకుండను గాన వారు తిరిగివచ్చునందులకు కష్టపడుచుగలరు. ప్రస్తుతము కార్యోచనమునా రిందుకు ప్రతివత్సరము గు 1000ల నవ సరముగ చందాగ పడుచున్నాడు. కాని పరీక్ష లుండవలెను. పరీక్షలు లేనియెడల వారి జ్ఞానము కుప్ప పట్టిపోవును.

కార్యోచనము శానిటరీ ఇంజనీర్లకు, ప్రతి ఐదు వత్సరములకు వైద్యకళాశాలకు తిరిగివచ్చునది పంపుట డబ్బు చందాగని ంపకావశ్యముగా వున్నది. ప్రజారోగ్యము చాల ముఖ్యమైన విషయము. అందుచే నీవిషయమున శానిటరీ ఇంజనీర్లకు లభించుచున్న జూచి పరీక్షలనుండి మినహాయింపరాదు. క్రొత్తవిషయముల బోధించుటయందు వారు తగిన శ్రద్ధవహించుచున్నారా యను విషయమును గమనించుటకు పరీక్షలనువలెను. అందుచే 45 వత్సరములయందున్నారా పురాణిక మాత్రమే పరీక్షలను పరిమితి లోనింపవలెను. కార్యోచనము ఆరోగ్యశాఖాధికారి యు, పరిశ్రమరూ పాఠ్యము గలది అట్టిపరీక్షల సులభముగ నొస ర్చుగలరు.

చక్కరయ్యచెట్టిగారు:—ప్రతిఐదువత్సరములకును పరీక్షల లే అవసరమనియు, అసలే చిన్న తనమునుండియు పరీక్షల భయముచే యువకులు తమఆరోగ్యమును గోల్పోవుచున్నారని యు, పెద్దయిన తరువాతగూడ నీ పరీక్షలపితాచము శానిటరీ ఇంజనీర్లకు పట్టుకొని వదలనివో వారు మనఃపూర్వకముగ, నుత్సాహముగ, నిర్విచారహృదయముతో తమవిధులను నిర్వహింపజాలకుండుననియు నుచిరి.

వ్యాసరావుగారు:—ప్రతిఐదువత్సరములకును పరీక్షల జరుపునెడలను దు తీర్ణము వారికి ప్రతిభనుబట్టి ప్రత్యేకబహు మానముల సేర్పరచవలసినదనియు, అంతయెగాని పరీక్షలకు హా జరుగానివారికితమ హెచ్చింపుల నిలిపేయుట వ్యాధియుగావ నియు నుచిరి. కార్యోచనమునాడు, పరీక్షలను దు తీర్ణమైన, అ గ్గులైన వారినిమాత్రమే నియమించుచున్నాడు. కాన, వారు ప్రతిఐదువత్సరములకు తిరిగి తిరిగి పరీక్షలనువలె నని గోరుట వ్యాధియుగాదు. తమగారు, చక్కరయ్యగారి అభిప్రాయముల బలపరుచుచు, పరీక్షల ప్యాపకుటకు కావలసిన తెలివియు, ఆచరణలో కావలసిన తెలివియువేరనియు, పరీక్షలు ప్యాపనవా రెందరో ఆచరణలో పనికివచ్చుటలేదనియు, ఆచరణలో పనికి వచ్చిన వారెందరో, పరీక్షలలో నెక్కలులేదనియునుచిరి, మనిషి యొక్క సామర్థ్యమును సాధారణపరీక్షలవలన నిర్ణయింపవలె లే దనియు నుచిరి. 45 వత్సరములవయస్సు వచ్చినవారిని పరీక్షకు హాజరుచేయుట వట్టి హాస్యాస్పదము.

తిర్మానము

కార్యోచనము శానిటరీ ఇంజనీర్లకు ప్రతి అయిదు వత్సరములకు పరీక్ష అక్కరలేదు అని కె. వ్యాసరావుగారు దుప పాదించగా సభయం దధికసంఖ్యాకులచే సంగీత రింపబడినది.

ఒక సంచలనము

సామీదుఖానుగారు రీసమయమున:—వీధులందు అవులను దీసుకొని వెళ్లుచున్న గొల్లపిల్లలకాయలను పోలీసువారు అరెస్టు చేయుచుండుటను గురించి ఏమో నుడువబోవు చుండిరి. వారి వాక్యము పూర్తిగాక మనుషే - సుందరరావునాయుడుగారు అడ్డుమచ్చి "పరికింకొక పనిలేదు" అని సామీదుఖానుగారి నుద్దేశించి పలికిరి.

సామీదుఖానుగారు:—సుందరరావు నాయుడుగారు! ఇట్టి చర్య కూడదు. నేను అధ్యక్షునితో నేమో చెప్పబోవు చుండగా మీరు నన్ను తగలెరారు.

సుందరరావునాయుడుగారు:—సభానిబంధనలు నాకు తెలియును.

సామీదుఖానుగారు:—మీవాక్యములను మీపక్ష పునకలకు నిలువయుంచుకొనుడు.

అధ్యక్ష:—మీరు ప్రస్తావించిన విషయమునకు సంబంధించిన పైలు రా లేదని తెలుపుటకు విచారించుచున్నాను. ఈవిషయమును మరియొక సమావేశమునకు నిర్ణయించుకోవలెను.

చక్కరయ్యచెట్టిగారు:—ఈ సభయం దొక సభ్యుడు పన్యసించుచుండగా మరియొక సభ్యుడు "ఇతని కింకొకపనిలేదు" అని నుడువులు కౌస్త్రీయముని మీ రెంచెరారా?

అధ్యక్ష:—అది ఇతరులు వినుట కుద్దేశించి యుండదు.

డా॥ వల్లయ్యగారు:—చైవాబజారనం దొక గొల్ల పిల్లవాడు, తాడుపట్టుకొని ఆవును తీసుకొని వెళ్లుచుండగా పోలీసువా రాలని నరెస్టు చేసి తీసుకొని వెళ్లిరి. వేలకొలది జనము వారిచుట్టును మూగెను. ఈవిషయము సగరమునందు చాల యుద్దేశము గలిగించుచుండెను. కార్యోచనమునాడు, ఆవులు వీధులలో నుండుటవలన కష్టము గలుగుచున్నదని చెప్పిననెడప్ప పోలీసువా రిట్టి చర్య దీసుకొన వలెలేదు. వీధులను గొడ్డపాకలుగా నుపయోగించవలెనని నేను చెప్పెను. కాని, అనవసరముగా ప్రజల కిబ్బంది గలుగజేయరాదు. ఇట్టి అరెస్టులను మానవలసినదని పోలీసు కమిషనరుకు అధ్యక్షుడు వ్రాయవలెను.

అధ్యక్ష:—ఈవిషయమున కమిషనరుగారు చర్య దీసుకొనెదరు. పైలు ఇంకను రా లేదు.

అధ్యక్షుడు సభ్యులతోలులు అందినట్లు వ్రాయకపోవుట

డా॥ రామకావశుగారు:—అధ్యక్షా, నేను మీకు చాల జాబులు వ్రాసియుంటిని. ఇంతవరకు అవి మీ కందినట్లయిన నాకు దీయజేయలేదు. నాజాబులు మీకందినదిలేదనియు, అందినయెడల నేమిచర్య దీసుకొనినదియు చెలుపగోరెదను.

అధ్యక్ష:—మీరు మాటలాడునది మేడ్రాసు మెయిలు పత్రిక విషయమేనా? ఆ విషయమెప్పుడు ఇంకను రాలేదు.

డా॥ రా॥ కా:—మీరు అధ్యక్షునిపక్షికి వచ్చినప్పటి నుండియు కారణమేమేగాని నేను అధ్యక్షునిపక్షికి వ్రాసినజాబులలో దేనికిని అందినట్లయిన ప్రత్యుత్తరము రాలేదు.

అధ్యక్ష:—నేను వారికార్థుకీవరునుగాను. చట్టమునందు నిర్ణయింపని పనిని నేను జేయవలెనని మీ రెరురు జూడరారు. సభ్యులనుండి వచ్చిన జాబులకు అవి అందినట్లు జవాబుద్వారా దేలియజేయవలెనని శాసనములోలేదు. సభ్యులు వ్రాసిన జాబులకు కార్యక్రమము ననుసరించి సభలో ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరముల రూపమున జవాబు నొసగవలెనని మాత్రమే చట్టములో విధింపబడినది. నేను కార్యనిర్వాహకాధికారిని గాను. పైకారణములచే మీజాబు లందెనని నేను మీకు వ్రాయ వసరములేదు.

డా॥ రా॥ కా:—మీరీపద్ధతి నవలంబించునెడల మీకు జాబులే వ్రాయును. చట్టములో స్పష్టముగ విధింపబడిన పనిని తప్ప ఎప్పుడజేయనని మీరు దేలియజేసినందులకు చాల సంతసింపచున్నాను.

వ్యాసరావుగారు:—జాబు లందెనని చెలుపవలె నను విషయము చాల అల్పమైన దగుటచే చట్టముందు శేర్షకు వదలివేసి యుండునని మీ రెంచరారా? జాబులు అందిన విషయమును చెలుపవలెనని ఈసభవా రొక నిబంధనను జేయుచో దాని సంగీకరించెరారా లేదా?

అధ్యక్ష:—నేను మీతోడి సభ్యుడనే నే నీయధ్యక్షునిగా నున్న సున్నంతమాత్రమున, నన్నీ పనిజేయుమని ఆపనిజేయుమని బలవంతపెట్టజాలరు.

వ్యా:—అవును. మీతోడి సభ్యులకు మీరు సామాన్యపు మర్యాదల నిరాకరించినయెడల, మీను నట్లే జేయవలసియుండును. కార్యోచనము సభ్యులను, అధ్యక్షుడే ఇంత ఆమర్యాదగా జూచినయెడల "మదరాసు మెయిలు" గాని ఏ వార్తాపత్రిక గాని, ప్రజలుగాని కార్యోచనము సభ్యుల నెక్కువగౌరవముతో జూచెదరారా?

అధ్యక్ష:—ఈ మాటలకు నేనేమి లక్ష్యము జేయువాడను గాను.

వ్యా:—మీరిట్లు నుడువుటచే, శాన్సలరులలో పెద్దభాంబును వేసినవారగుచున్నారు. సభ్యుల భావములకు మీరు లక్ష్య పెట్టనియెడల- సభ్యులందరు బయటకు వెళ్లి పోయి కొరములేకుండజేసి మీ భావములను, మిమ్మునుకూడ నిచ్చట వదలివేసినయెడల నేమి చేసెదరు?

సామీ పెంకటాచలంకెట్టిగారు:—సభ్యులు వ్రాసిన జాబులను అందినట్లు అధ్యక్షుడు జవాబు వ్రాయవలెను. కాని కొన్ని సందర్భములందు దితరకష్టములచే నట్లు జరిగియుండక పోవచ్చును. అట్టి కష్టములకు మనము సానుభూతి జూపవలెను.

అధ్యక్ష:—సామాన్యముగా నవి జాబులకు అందినట్లు ప్ర

శ్రీ శ్రీ దేశబంధుదాసుగారు

పోడశదినశ్రాద్ధము

భారతదేశమునందంతటను ప్రార్థనలు - సభలు

కలకత్తాలో 12 బహిరంగసభలు జరిగినవి

దాసుగారి భవానీపూరుభవనమున దాసుగారి కుమారుడు శ్రాద్ధమును జరిపెను
అచటికి 20,000 మంది వచ్చిరి.

మైదానమున లక్షమందియును పురమందిరమున 2000 మందియును సమావేశమైరి.
యూనివర్సిటీ యింస్టిట్యూటులో శ్రీలసభ జరిగినది.

జూలై నెలఖరుకు పదిలక్షలు పూర్తికావలెను

దాసుగారికి 2 లక్షల 40 వేల రూపాయలు ఇంతవరకు చేరినవి

పోడశదినశ్రాద్ధము

కలకత్తానగరమున సభలు

నిన్న కలకత్తాలో చిర్రంజనదాసుగారు జరిగిరి

దాసుగారి జూలై 16 వ తేదీని చనిపోయిరి. నిన్న ను కలకత్తానగరమున దేశబంధుదాసుగారి భవానీపూరు భవనమున దాసుగారి కుమారుడు చిర్రంజనదాసుగారు పోడశదిన శ్రాద్ధమును జరిపిరి. ఈనందిరము నిటువైని శ్రీలసభ జరిగెనది. కాళిగా మార్చిచేసెదరు. నిన్న ఉదయమునుండియు వేలకొలది ప్రజల అచటికి రాసాగిరి. 20000 మంది ప్రజలచేల సమావేశమైరి. వందలకొలది భజనసంఘములు పెద్దపెద్ద పతాకములను ధరించి నగరసంక్రమణము గావించెను. అన్ని జాతులవారును సంతోషములను వచ్చియుండిరి. నిన్నను బాంకులకు వెళ్ళుచున్న వారు గూడ దాసుగారిని తలచిరి. వీధులు జనకూడముగను సంతోషములను గను యుండెను. చాల దుకాణములు మూయబడెను. ఎవ్వరి ప్రాంతానుమము లేకుండనే పెద్ద పెద్ద వస్త్రశాలలుగూడ మూయబడెను. విద్యార్థులు ఉదయమునుండియు సంతోషములను పాడుచు విడికాళ్లతో వీధుల వెంట తిరుగుచు ప్రజలను దుఃఖపరచుటగావించుచుండిరి.

సాయంకాలము గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు నాయకుల గూడదాసుగారికి 12 బహిరంగసభలు జరిగెను. పురమందిరమున బరదాసుమహారాజాధిరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. రాజులు మహారాజులు, జమీందారులు, కైఫీలు, హిందవులు, మహమ్మదీయులు, విదేశీయులు మున్నగు వారందరను వేలకొలదిగావచ్చిరి. కుర్చీలు లేవు. అందరును భవనములో క్రిందనే కూర్చుండిరి.

సర్ హెచ్. ట్రెఫను, నడియామహారాజు, బి. చక్రవర్తి, టెక్నికల్ డ్రాఫ్టుగార్డును, కార్పొరేషనుసభ్యులును, రాష్ట్రీయశాసనసభసభ్యులును మరి పెక్కుమంది ప్రముఖులును వచ్చిరి.

దేశబంధుదాసుగారి నిందువైజుపటమును ఉన్నతాననమునందుంచిరి. ఆనయమునందే మైదానమున నొక పెద్ద బహిరంగసభ గాంధీమహాత్ముని అధ్యక్షతక్రింద జరుగుటచే పురమందిరసభకు మహాత్ముడు రాజాలకపోయెను.

అధ్యక్షులగు బరదాసుమహారాజుగారు దాసుగారి ప్రజ్ఞాతిశయమును, జనవశికరణక్రియ, దేశభిమానమును, త్యాగమును ప్రశంసించుచు ప్రారంభమున మిక్కిలి బాలికరమగా నువ్వనించిరి. "దేశబంధుడు చనిపోయెనా? మానవశరీరమున నివసించు జీవుడును యీశ్వరుడును కాళ్ళకులుకారా? వారికి చావుకలదా? కావున దేశబంధుడు చావలేదు. ఆయన వెనుకటి శరీరమునందొప్పుడు లేదు. అశరీరగానున్నాడు. ఆయన నిరంతరమును జనలను ప్రాత్యహపరచుచునే యుండుడు. ఆయన సర్వవిషయల పూర్వజ్ఞుడు. ఈనయమున మనము రాజకీయములను దలచెట్లుగాడను. ఆయన మరణమువలన దుఃఖినిమున్ను లేనవారికి ధైర్యమునొసరుమని భక్తిపూర్వకముగా సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించెను" అని మహారాజుగారు నుడిచిరి.

దాసుగారి కుమారులు, ఆచార్యప్రభుల చంద్రరాయ, ఏ. కె. భుజుంగగార్లు వంటివందలివారలను నడిచిరి.

ప్రశంసా, సంతాప, సానుభూతి పూర్వకముగ తీర్మానమును ఉపపాదించుచు బి. చక్రవర్తిగా రువ్వనించిరి. అందరును లేచి నిలచి మానముతో తీర్మానము నామోదించిరి.

బిరోసాఖండవాసులపక్షమున థియో హెచ్. ధారనుగారు తీర్మానము ననువదించుచు ముచ్చటించిరి. బ్రిటిషుకార్మిక పక్షప్రతినిధిగాగూడ ధారనుగారు సానుభూతిని వెల్లడించిరి. దాసుగారిని చాల ప్రశంసించిరి. "ఇటువైని భారతీయులును పాశ్చాత్యులును కలిసి దేశసేవచేయుటకు తగిన అవకాశమును భగవంతుడు కల్గించును గాక" అని ధారనుగారు నుడిచిరి.

టెక్నికల్ డ్రాఫ్టుగార్డుగూడ తీర్మానమును బలపరచుచు గంధీరోపన్యాసము నొసగిరి.

జె. ఎం. నేనుగు ప్ర, శ్యామసుందరచక్రవర్తి, సర్ పి. సి. మిశ్ర, హిరేంద్రనాథదత్త, డాక్టరు మెరీనో, ముజిబురు రహిమనుగార్లు మున్నగువారుగూడ మాటలాడిరి. అంతటితో ఆసభ ముగిసినది.

కలకత్తా

విశ్వవిద్యాలయమువారి సభ

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారి సభలో మహాత్ముడు దాసుగారిని ప్రశంసించుచు నువ్వనించెను. "దాసుగారికి ఆంక్షయలైనను మరెవ్వరిపైననుగూడ ద్వేషము లేదు. ఆయన ఆక్రమముగ నెవ్వరిని అసభ్యముగ నిందించియెరుగడు. వంగయువకులు దాసుగారి మార్గమునే అనుసరింపవలెను" అని మహాత్ముడు నుడిచెను. విశ్వవిద్యాలయమువారి పక్షమున న్యాయమూర్తి ముఖర్జీగారు మహాత్మునకు 2500 రూపాయలను సమర్పించిరి.

విద్యార్థుల సభ

దాసుగారికి ఆంగ్లేయులపై చాల గౌరవమును నమ్మకమును కూడ కలదు. దాసుగారు చనిపోవుటకు వారమురోజులు ముందుగా నేను డార్జిలింగు వెళ్లితిని. బర్మినుపొదు ప్రభువులను దేశముల కధికముగ మేలుకలుగునని దాసుగారు నాతో చెప్పిరి. మీరటుల చెప్పుట కాధారమేమైన కలదా? అని నేను దాసుగారి నడిగితిని. "నన్ను మీరు కారణముల నడుగవద్దు. మనదేశమున కత్యధికముగ లాభము కలుగగలదని నాకు గట్టిసమ్మతము కలుగుచున్నది." అని దాసుగారు నాతో చెప్పిరి. దాసుగారి స్వభావమునాకు బాగుగా తెలియును. ఆయన ధనమున కాశించువాడుకాదు. స్వార్థపరత ఆయనకు కొంచెమైననిలేదు. దేశసేవయే ఆయన పరమావధి" అని కలకత్తా విద్యార్థులసభలో మహాత్ముడు నుడిచెను.

సాధారణ బ్రహ్మసమాజము

నిన్న ఉదయమున కలకత్తానగరమున సాధారణ బ్రహ్మసమాజమందిరమున లలితమోహన దాసుగారు ప్రార్థనమును ఉపన్యాసమును కావించిరి. "దాసుగారు బ్రహ్మసమాజమునకు చేరినవారు. దాసుగారికిని, అగ్నిసేకుమారదత్తుగారికిని కారాగృహవాసమున కలిగిన వ్యాధులవలననే మృతిగలిగినది. వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు అధ్యక్షుల వహించవలెనని ఉపాధ్యక్షుడ నగు నేను వసంతదేవిగారిని కోరితిని. అందులకామె అంగీకరింపలేదుగాని దేయియు ఆజ్ఞాపించినచో యథా

శక్తిగ దేశసేవ చేసెద నని నుడిచిరి. అతిథిసేవయును దానమును దాసుగారి కుటుంబమునకు సహజములని లలిత మోహన దాసుగారు నుడిచిరి.

కలకత్తా పాశ్చాత్య సంఘము

మొన్న 30 వ తేదీని సంఘసభ జరిగినది. దాసుగారు చనిపోయిన పిమ్మట సంఘసభ జరుగనందున మొన్న జరిగిన సభలో సంతాపతీర్మానము నామోదించి దానిని వసంతదేవిగారి కందజేసిరి.

మైదానమున బహిరంగసభ

ఈసభకు లక్షమంది వచ్చిరి. మహాత్ముడధ్యక్షుల వహించెను. అరగంటనేపు మాటలాడెను. మన నాయకుడు క్రిశ్టిశేషుడయ్యెను. అతడు విధించిన పనిని మనము పూర్తిచేయవలెను. మతకలహముల నడచి వేసి వికమత్యమును స్థిరపరుపవలెను. బక్రీదుపండుగలలో ఏమి జరుగునో అని నాకు చాల ఆందోళనముగా నున్నది. నేడే బక్రీదుపండుగ నేడే దాసుగారి శ్రాద్ధదినము. నేడు డిల్లీలో నల్లరు లేవైన జరిగినచో దేశమున నత్యధికమగు విషాదము కలుగగలదు. దాసుగారి స్మారకనిధికి మీరందరును శక్త్యనుసారము ధనము నొసగవలెను. ఈ జూలై నెల 31 వ తేదీ నాటికి పదిలక్షలు పూర్తికావలెను. అంతవరకును గడుపుచొచ్చివీరిని. ఆసభము శ్రీల వైద్యకళాశాలనును వైద్యకళాశాలనును న్యాయపరుపబడునని మహాత్ముడునుడిచెను.

దాసుగారి మరణమునకు సంతాపమును తెలుపుచు లలిత మోహనదాసుగారు సభలో నొకతీర్మానము నుపపాదించిరి. మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగా రనువదించిరి. వారిద్దరును ఉపన్యాసములగావించిరి. తీర్మాన మామోదించబడెను.

శ్రీలసభ

శ్రీలసభలోగూడ మహాత్ముడు ఉపన్యసించెను. "దేశసేవయందు శ్రీలు పురుషులకు తోడ్పడవలెను. దాసుగారికి శ్రీలుగూడ ధనమునొసగవలెను. దాసుగారి దేశభక్తి మిమ్ములను దేశసేవకు పురికొల్పునుగాక" అని మహాత్ముడునుడిచెను.

బొంబాయిలో స్మారకసభ

"నిన్న సాయంకాలము పురమందిరమున సర్ దివాన్ టిలగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభజరిగినది. సభాభవనము జనులతో పూర్తిగా నిండిపోయినది. చాలమంది శ్రీలుగూడవచ్చిరి. అధ్యక్షుడు ఉపన్యసించిన పిమ్మట బి. జె. పటేలుగారు సానుభూతితీర్మానమును ఉపపాదించిరి. లోకమాన్యమును మహాత్ముడును దేశబంధుడును త్యాగమును, ధైర్యమును, దేశభక్తిని వెల్లడించి ప్రజలలో జాతీయభావమును కలుగజేసిరిగాన నే వారిని ముగ్ధునిని ప్రజలత్యధికముగా గౌరవించుచున్నాను" అని పటేలుగారునుడిచిరి. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగా రాతీర్మానము ననువదించిరి. హానరబులు పెరోజిమసెతీనా, గారుదానిని బలపరచిరి. తీర్మాన మామోదించబడెను. స్మారకచిహ్నమును వెలకొల్పుటకు విధినిసమకూర్చవలెనను తీర్మానమును కె. నటరాజు గారునుపపాదించిరి. హెచ్. పి. మోడీ, యమునాదాసు మెహతాగార్లు మున్నగువారాతీర్మానము ననువదించిరి. ఈ తీర్మానముగూడ నామోదించబడెను.

పిమ్మట శ్రీలసభ జరిగినది. ఆసభలో జయకరుగారు మున్నగువారునువ్వనించిరి.

లక్నోలో సానుభూతి

నిన్న ఉదయమున నగరసంక్రమణము సాయంకాలమున బహిరంగసభయును జరిగెను. సంయుక్తరాష్ట్రములలో వెనుక ప్రభుత్వములైగావునిచేసిన పండిత జగత్ నారాయణగారధ్యక్షుల వహించిరి.

లక్నో స్వరాజ్యపక్షమువారు యూలై 10 వ తేదీనుండి దేశబంధు అనుకేరుతో ఆంగ్లమున నొక వారపత్రికకు ప్రారంభించెదరు.

నాగపురము

సర్ జి. ఎం. చిట్టావీసుగారి అధ్యక్షతక్రింద నిన్న బహిరంగసభ జరిగినది. ప్రార్థనలును ఉపన్యాసములును తీర్మానములును జరిగెను.

ధిల్లీ

శ్రీ కృష్ణానందస్వామి అధ్యక్షతక్రింద రాగీతోటలో నిన్న సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది. సభకు హిందువులు హెచ్చుగావచ్చిరి. పురమందిరమున దాసుగారి నిందువైజుపటమును, వెలకొల్పవలెనను తీర్మాన మామోదించబడెను.

శ్రీమద్భాగవత ప్రబంధ దీక్షా గావ్యమునకు సంబంధించిన
 శ్రీమద్భాగవత ప్రబంధమునకు సంబంధించిన ప్రబంధమునకు సంబంధించిన
 ప్రబంధమునకు సంబంధించిన ప్రబంధమునకు సంబంధించిన

చేరలపేట వార్తలు

పన్నెండువారముల పన్నెండు ప్రదానోత్సవము:—
చేరలపేట పన్నెండువారముల పన్నెండు ప్రదానోత్సవము ఆగస్టు 20 వ తేదీ నాడు మొదలు పాడయినది 4-30 గ జరుగెను.

ఇంజనీరును బ్యాంకు:— మువర న, ఇంజనీరును బ్యాంకును జూను 30 వ తేదీలో అంతమయ్యే అర్హతవల్ల నువంబరు 1, 2, 22-2-3 వారములకు గాన. మొదలను ఆయనకు రూ. 4,23, 769-10-6 వరకు రూ. 2,91, 500-0-0 వరకు వారములకు క్రిందపేరులకు రూ. 17,0,572-9-0, మొదలను ఇంజనీరును.

పెన్సియన్ల సభలు:—కాల్కాను, కిలాభకు సంఘములు, స్వరాజ్యపార్టీ గ-జనాభ్యుదయ క్రింద 3-వ తేదీ ముగ్రవా రువాని సాయంకాలము 6 గ. ఆపివేయి మువరపేటి యందు ఏనువారుల జీవితము గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారి ఆధిపత్యమును బలపరచుటై బహిరంగసభ జరుగును. ఎన్. వెంకటాచలంబెట్టిగారు ఎం. ఎల్. సి. అధ్యక్షత వహించెదరు. శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారు వి. చంద్రయ్యబెట్టి, గౌ.వి. రామదాసు గారు మువ్వలవారి బువ్వలంబెట్టి.

ముసలివాని కత్తితో గొట్టుట:—మొన్న రాత్రి పూనమియందు 50 ఏండ్లు ముసలివానిని 37 ఏండ్ల త్రాగు బాతు కత్తితో బాదెను. మువ్వల రాజగోపాలను అను వానికి బునిస్వామినాయకుడు అను ముసలివానికి ఏడేండ్లనుండి భూమియొక్క గలము. మొన్న రాత్రి రాజగోపాలను త్రాగినట్లు గలవు ఏకము. కత్తితో బాదుగా గండెపై చెబులెనెను. ఇంతలో పోలీసువారువచ్చి పట్టుకొనిరి. ముసలివానిని ఆస్పత్రి లో కేరి.

యువాని సభలు:—వర్షిణ ఇంజినీరు ప్రాంతే వైద్యసంఘము వార్షికోత్సవము తిరుచిక్కెటి మున్సిము హై స్కూలు నాడు ఆగస్టు 22, 23, 24, తేదీలలో జరుగను. గౌ. శ్రీనివాసరామయ్యగారు ఆ సభలలో వహించెదరు. 22 వ తేదీన ఎమ్మెల్యే యువాని కృష్ణ ప్రసాదము శ్రీరాజావారిచే తెలుపబడును. సాయంకాలము తిప్పి కాలేజీ యువాని ఉచిత వైద్యకాల వార్షికోత్సవము జరుగను. తిప్పి కాలేజీలో ను త్రి స్త్రీల బాధ్యతల బహుమతు లొసంగబడును. ఆగస్టు 23 వ తేదీన యువాని తిప్పినభ ప్రారంభంబు నును. మువ్వలవారి జరుగను. వైద్యసంఘ ప్రతినిధుల విచ్చేయ ప్రార్థితులు. ముందు, అహ్వనసంఘాధ్యక్ష (చాగిడి బుర్రులు, టిక్కెట్లు) తెలియజేయవలెను. ప్రారంభము 7-1/2 (కార్యకర్త)

పాఠశాలకు:—కె. ఖా. బ. పాఠశాలకు 30 వ తేదీన చెన్నపురి నాడున్నాడు. బునిస్వామి నాయకునికి 1000 వారములకు. మొదల పూనా వివాహముల జోవుదును.

పాఠశాలకు:—కె. ఖా. బ. పాఠశాలకు 30 వ తేదీన చెన్నపురి నాడున్నాడు. బునిస్వామి నాయకునికి 1000 వారములకు. మొదల పూనా వివాహముల జోవుదును.

పాఠశాలకు:—కె. ఖా. బ. పాఠశాలకు 30 వ తేదీన చెన్నపురి నాడున్నాడు. బునిస్వామి నాయకునికి 1000 వారములకు. మొదల పూనా వివాహముల జోవుదును.

పాఠశాలకు:—కె. ఖా. బ. పాఠశాలకు 30 వ తేదీన చెన్నపురి నాడున్నాడు. బునిస్వామి నాయకునికి 1000 వారములకు. మొదల పూనా వివాహముల జోవుదును.

చెవి ఆపరేషను-చావు:— జనరలు ఆస్పత్రిలో జూను 30 వ తేదీన విరామనీగారు తిరుచిక్కెటి కాలేజీలో ఉద్యోగి, 28 ఏండ్ల ప్రాయమువాడు మరణించెను. ఈతను తిరుచిక్కెటిలో నుండగా చెవి వినిపించుటలో పడుచున్నాడు, మద రాను పచ్చి జనరలు ఆస్పత్రిలో చేరెను. చెవి ఆపరేషను కేంద్ర యొక్క జరిగి నిమ్మలెందు నుండగ హఠాత్తుగ ఒకనాడు వ్యాధి విరిమిరి ప్రాణము గోల్పోయెను. ఈతను ఇంటిరుమిడియటు, బి. ఏ. లెరగతులందు రాష్ట్రపంఠకు అగ్రగణ్యుడుగ నుత్తీర్ణుడయ్యెను.

సెనేటు సభ్యుల ఎన్నిక:—మదరాసు సెనేటు నందు సభ్యులగుండిన కె. సి. దేశికాచారిగారు మరణించుట చేతను, రా.బి. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు ఉద్యోగ కీర్త్యా సభ్యులనుండి వార్షికసమయము మరల యువులను రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేషనులున్న కొనవలెను. ఈఎన్నిక జూలయి 14-న తేదీన సెనేటు వందరమునందు జరుగును. ఆసానమునకు అర్హులవారి పేర్లు:—

కె. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, బి. ఏ. బి. ఎల్. టి. ఎం. ఆర్. నురస్వామి మువలియాడు ఎం. డి. కిరిగురు హనుమంతరావు, ఎం. ఏ. డా|| బాబి బమ్మెనపతాలు. ఎం. బి. సి. ఎం. కె. సంతకాకామతు, బి. ఎస్. గంటి వెంకట్రావుగారు బి. ఎల్. టి. ఎస్. వెంకటేశుం ఎం. ఎల్. ఓటింగుపేటగు 30 వ తేదీన అందరుకు పంపబడును. అని వైసు చాంబర్ల గారికి 14 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గ అందునట్లుగా పంపవలెను. 15 వ తేదీన లెక్కించవలెను.

అభివృద్ధిశాఖామంత్రి పర్యటనము

అఖిలభారత శాఖామంత్రి పర్యటనము ఉదయవందలము, జూను 30:—అఖిలభారత జంతుశాల ను విశ్వవిద్యాలయముల కొరకు పంచామగ్గర క్రూసేడెడ్డిప మలో స్థాపించు సందర్భమున తిరునల్వేరి రామేశ్వరములను మానుటకు అభివృద్ధిశాఖామంత్రి జూలై 2 తేదీన బయలుదేరు చున్నాడు. మదరాసుకు తిరిగి జూలై 10వ తేదీకి వత్తురు. (అ. ప్రె.)

సం 1.5
రూ. 2.0-0.

కు సు మ

వి. ఏ. ఛార్జ్ కే. డి.

యూనుండు గ వేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో విడిచించి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుచునట్లు గలుగు మరుకుపోటు. మొదలగు వా. ధనము:

సం. 246
గారు
లిగిన
రిజి
అతిసర
మల బలహీనత వాకుండిన
సభ్యుల ప్ర
స్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌను అర్బినియన్ విధిలో నెం 72 వ గృహమునందుకు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యగారు అతి స్వల్పకాలములోనే వాకుచేసిరి. చికిత్ససాధించిన తరువాత వాకు (తొత్తపుష్టి పటుత్వము కలిగినది. (12)
డి. టి. ప్రకాశం, డి. కమల్. ఏ. సి. ఆర్. ఏ. ఎఫ్. సి. డి. షేక్ ముహమ్మద్ అక్బరు, మద్రాసు, 17-11-24.

మూత్ర వ్యాధులవలన కలిగిన తీవ్ర

మగు బలహీనతను త్వరలో కుదుర్చుట కొషధము మూత్రవ్యాధులు మన్నుగు వ్యవస్థవ్యాధులవలన గలిగిన తీవ్రమును బలహీనతను తీవ్ర కాలమునుండి నేను బాధపడుచుండితిని. తిరునల్వేరి జిల్లా కృష్ణాపురం కా పు ర థు లు ను, ప్రస్తుతం చెన్నపురి జార్జిటౌన్, ఆర్బినియన్ విధిలో 72 వ గృహమునందు కాపురమును పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారు ప్రభావంతి విని వారయొద్ద మందు పుచ్చుకొన గాగిరి. ఒక్కంటి అశక్తికి పూర్తిగా గుణము గలిగినది. (18)
3-12-23 ఆర్. జానదేశికంపిల్ల, బి. ఏ. నలాతింపుత్తూరు, తిరునల్వేరి జిల్లా.

మధ్యరాష్ట్రములలో రాజకీయములు

విచారించుటకొక సభ
నాగపూరు, జూను 30:—రాష్ట్రశాసనసభ ఆగస్టు 31 వ తేదీ సమావేశమగునుగాన ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గురించి ఆలోచించుటకై జూలై 19 తేదీ ఆదివారమునాడు గూల్కానే రౌండుటేబులసభ జరుగుననియు, దానికి ముఖ్యమైన ఓటర్లందరు రావలెననియును సర్ గౌరుగారు మరొకొంద రితరప్రముఖులను ఆహ్వానము లంపిరి.
“హి-హా-హ” కొక బాలుప్రాయము కాన్సిలర్లను మంత్రి పదవు లంగీకరింపునని చెప్పుటకుగా కాంగ్రెసులో ఐకమత్యమును నెలకొల్పుటకే సభ జరుగ వలెనని డాక్టరు ముష్టిగారు చెప్పుచున్నారు.
ఆ పత్రికకే ప్రాయము భారత శాసనసభ్యుడగు ఆనీ గామ ఈ సభయెడల వీరారు స్వరాజ్యవాదులకుగల వయోధిని తెలియజేయుచున్నారు. మరియు దేశబంధుదాసుగారు మరణించుటలను స్వరాజ్యపక్షముయొక్క సంఘీభావము ముఖ్యపరమనియు చెప్పుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదుల నిశ్చయము ప్రకటింపబడిన పిమ్మట దానికిబదులుగా ప్రభుత్వమువా రొక యెత్తు యెత్తిన వెంటనే సభ జరుపుటకు తగిన సమయము.
స్వరాజ్యవాదుల అభిప్రాయ మెట్లున్నను సభ జరుగుటకు నిశ్చయించడమైనది. (అ. ప్రె.)

కాళి

కాళి నాడ, మునిసిపల్ పాఠశాలల నూపరచై జరుగ పర విక నెల 1 కి రూ. 40-2-50 జీతము వైన పనిచేయుటకు దరఖాస్తులను పంపుకొనకొనవలెను. 6 నెలలవరకు ప్రాజేవరగా పనిచేయవలసియుండును. ఈ దిగువతెలుపబడిన విషయములు దరఖాస్తునందు తెలుపుకొనవలెను.
1. పేరు 2. కులము 3. పుట్టిన తేదీ 4. జన్మస్థానము 5. యోగ్యత, ఏమిపనిలో నుండినది 6. యదివరలో ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేసినది 7. ప్రస్తుత ఉద్యోగము.
15-7-1925 తేదీలోగా దరఖాస్తులు ఈ దిగువ విధానమునకు చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.
మునిసిపల్ ఆఫీసు కె. సూర్యనారాయణమూర్తి కాళి నాడ 25-6-25 కేబ్లెక్.

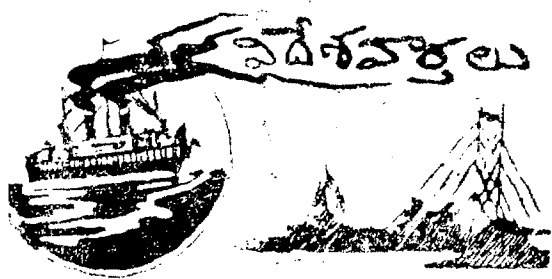
అద్భుతమైన నివారిణి వ్యాధిగ్రస్తులకు ఒకవర ప్రసాదము

దీర్ఘ కాలమునుండి తీరని చిక్కువ్యాధిచే బాధపడుచుండితిని. నాదేహమునందు అనేకచోట్లలో తిమ్మరుయుండెను. అరకాళ్లయందు కూడ బాధకరమైన పుండ్లయుండెను. అది మేళుపంబుంబు మైన నీరుచే కలిగినవనియు, అందుచే కురురదనియు అనేకవైద్యులు తెలిపిరి. అదియు కూడ యింకను పీనస్థితికి వచ్చుననికూడ తెలిపిరి. కట్టడపట తిరునల్వేరి జిల్లా, కృష్ణాపురనివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, జార్జిటౌను ఆర్బినియన్ విధి నెం 72 వ గృహమునందుకు పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. ప్రస్తుతమ వాకురుపులన్నియు పూర్తిగా మానినవి. (18)
ఎస్. ఆర్. కేశవపిల్ల, జోగ్గూరు ఆఫ్ రెవిన్యూ డివిజను, మద్రాసు. 17-11-1920.

మూత్రసంబంధ వ్యాధులచే గలిగిన చూపనదుల త మునకు అద్భుత నివారిణి

6 వంద 3 వందల మలనుండి అప్పుడప్పుడు నాదేహంబు తిరు ఆది ఉష్ణంగా ఒకటి, రెండు గోళాంబు, తమనాక అస్మాదుగా మూత్రసంబంధ వ్యాధిగోగుడిన వరకులదుర్బలముచే బాధపడుచుండితిని. అప్పుడప్పుడు ఈ సంలి రము పండితస్వామి ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. 3 వారములు వారయొద్ద ఔషధ సేవచేసినచే నాకు మునుపుండిన యానాపటుత్వము, పుష్టి తిరిగి కలిగినదని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను.
6.6-25
సి. రత్న మొదలియాన్, బి. ఏ. బి. ఇ., స్పెషల్ ఆఫీస్ డివిజన్, ఇంజనీ, మద్రాసు కార్పొరేషను.

భారతదేశము - బ్రిటను బాధ్యత

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

బర్మింగ్హామ్ ప్రభుత్వ యజ్ఞప్రాయము

లండన్, జూన్ 30:—భారతదేశమునుగూర్చి బర్మింగ్హామ్

హెడ్ ప్రభుత్వ యజ్ఞప్రాయము:—భారతదేశమును సంత
సేయవలయు గ్రేటుబ్రిటను తన బాధ్యతను పూర్తిగ నిర్వహించవ
లెను. ఎంతమాత్రము మానుకొనరాదు. విజపరిస్థితులను మునుప
కుర్చించకలెను. కనులు మాసికొని యుండురాదు. అట్లుగాగో
పరిస్థితులు ప్రమాదకరము గానప్పుడు. భారతదేశమును నా
కనముజేయునున్న సమయమున మనము తొన్నితబాబులుకొందట
ఇండియా కేగి భారతీయులనిశ్చేయలను మనస్థితిలో సమ
యసలబులజేయుటకు పూనుకొంటేమి. ఆవిధానముమీదనే ఇండి
యాకేగితిమి. అప్రకారమే ఇండియాను మనముజేసికొంటేమి. నే
ను మనము ఇండియాను విడిచిపెట్టబోతిమేని మరల అక్లయ్యవు
కాలమునందున్న అభిజనము, మాతృభూమి, అల్లరులు నిర్మించి
ఇండియాఅంతయు అల్లకల్లులములో మునిగియుండునట. అ
య్యది నిజము. చారిత్రమునగుల మనబాధ్యతను మనశ్చేటలని
చో, దివరలు కానియను, కాన్పుర్యేటివు కానియను కార్మికుని గా
నియను భారతదేశపాలకుని ననిగాని ప్రేమ ప్రబుల ప్రతినిధిని
గాని చెప్పుకొనుటకు వీలులేదు. హక్కులేదు.

సామ్రాజ్యమునకు ముఖ్యత్రువులు

చినాపరిస్థితుల సంవర్ధమున చినాపిద్యాధ్యుల పక్షపు
నాయన గుగపాళమును మరచిపోవు మున్నగుది. ఆంగ్ల
పార్లామెంటు పుటలందు వ్రాయబడు సంగతులను జదువు
చున్నారు. చినాలోగాని, ఈజిప్టులోగాని, ఇండియాలోగాని
సామ్రాజ్యమునకు ముఖ్యత్రువులు విద్యాధ్యులు. సామ్రాజ్యము
నకు కీడుకూడెనని వీరి నిశ్చితాభిప్రాయము. తామే రక్షణము
జూచిని విశ్వేదనము గావించగల సాధనములని తలంచుచున్నారు.
బోడిషివితులు చినాలో హాయిగ తమయిష్టముచేపట్టిన నీతిని
తమయాటలను సాగించుచున్నారు. ప్రస్తుత విపత్తునుండి చినాను
దప్పించి బాగుజేయుటకై గ్రేటుబ్రిటను యునైటెడ్ స్టేట్సు,
జపాను, యూరసియను జాతులు ఎంతయో జాగ్రత్త తీయ
వలసియున్నది.

పదుపువృత్తి-కన్యావిక్రయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూన్ 30:—సిగ్గు శాంషప్రదేశములందు
పదుపువృత్తికై కన్యలను ఇంగ్లండు విక్రయించుచున్నారా యని
సెడ్లిఫీడ్ గారు కామన్సుస్థలలో చరచుగ, ఇంకను అయ్యది ఆ
ప్రదేశముల కావల సాగుచున్నచాయనయు సాగుచున్నచో
దానిని అంతరించు జేయవలెనని ఆకాఫోక్యోలలో శిష్టవరా
యని యడుగ, ప్రస్తుతము కనకావిషయమేమియు తెలియ
ననియు ఆసియా విందు సందర్భమున విచారించెననని బర్మింగ్
హామ్ ప్రభుత్వ ప్రత్యుచితము చెప్పెను.

ఇరాకులో వ్యయము

లండన్, జూన్ 30:—ప్రాంతపాలకులకాలమున బ్రిటిషు
ప్రెసిడెన్సీయము (బ్రిటిషువారికి 21000000 పౌనుల యొద్దది.
నేను 4000000 పౌనులకంటె పెక్కునాహు కనుకనాహు ఇరా
కు సరిహద్దును పరిమార్చుకొనుజేసేరే శుభవృత్తిగా చాలవలయు
తగును. అపుడు స్థానికరక్షణాధ్యక్షులు కావలసిన మొత్తమును
ఇరాకు సంపాదించుకొనును. సామ్రాజ్యపు సొమ్ము సామ్రాజ్య
సంరక్షకవిధానమునకే పర్చుటను. ఇరాకు న్యాయమైన ఆకాయ
ములకు భంగము రాకుండు ఇరాకుతో ఒడంబడికను కైకొన
వచ్చును. గ్రేటుబ్రిటను తానుకట్టవడి అర్జించినదానిని గోల్డ్
వనసరములేదు. ఈ విషయములో తండుదేశములను బాధ
ముందును, గ్రేటుబ్రిటను పోసెన యువకారమునకు ఇరాకులో
చరకాభివృద్ధి విచారముగ నుండును. అయ్యది గ్రేటుబ్రిటను
శ్రంగగలవని కర్నలు ఆమెరిగా ననెరి.

నూతన అధినివేశ సహాయము

ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర

లండన్, జూన్ 30:—బ్రిగిడియరు జనరలు సర్ హ్యూ
మ్యూల్ హెచ్చుపై బర్మింగ్, సర్ నిల్కట్ట ప్రెంజెసుగారును గాల్ఫ్
నెయిగ్ అధినివేశసహాయ మాంతులుగ నియమించుచుకొని. తొమిని
యవలను పర్లమెంటు కేబినెట్ గారు నియమించుచుకొని.

ఇరాకుకు ధనసహాయము

సకాదే టైముస్ పత్రిక ఖండనము

లండన్, జూన్ 28:—గ్రేటుబ్రిటను ఇరాకు ఇరక్
కు ఆర్థిక సహాయనిశ్చయమును సకాదే టైముస్ పత్రిక ఖండనము
చెప్పెది.

బవేరియా పెర్సెల్సు-ఒడంబడిక

జర్మనీ యుద్ధానంతరపు తిష్టలు

లండన్, జూన్ 29:—పేర్సెల్సు ఒడంబడిక ఆరవ
సార్ది కోర్సుకూడాను బవేరియా అంతయు దుబ్బుకొను ప్రమున
నుండెను. పేర్సెల్సును అంతయు అపుజేసెను. పేర్సెల్సును
జర్మనీ అల్లకల్లులరిగి కేయదున్న తప్పు లన్నిటిని ప్రజలకు
తెలుపుట కట్టు నిశ్చయించెరి. వారమునాడలనుండి జేకెఫ్ క్రి
నాను సభలు జరిగిచున్నవి. అందు జర్మనీ యుద్ధానంతరపు
తిష్టలను తెలుపుచున్నాను. హేబెల్సు లన్నియు జర్మనీయులను
ఒడంబడికచేతనే యనియు అద్దానంజేసి ఆమెంబడికచేతనే
తీయవలెననియు అనుచున్నాను. తేలిక జర్మనీగారి ప్రముఖ
ముగాని కార్లెవెంటిని వాధంబు జాలవలయున్నానని.

రిపుల సంకులము

తత్త యము చండె త్తవలె ననుట హ్యూగో-
స్పెయిను ప్రభుత్వముల పత్తి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

వ్యారిస్, జూన్ 30:—అల్బా కరీంగారి బలములో
1000 బనిపోయిరనియు 3000 మ్మతగాతులైరనియు ఎంతటి
కష్టములకై లక్ష్మిపెట్టుక బ్రాకపెట్టుక పెట్టెయింపుమును గావించి
చిల్లారితేయబడుక నిశ్చయించుకొని రనియు తెలియచున్నది.
మహాకో పరిస్థితులు విషమనాథము గాంచుచున్నవనియు
గ్రేండు ప్రతిష్ఠను గాపాడవలసితిమేని పట్టుము ఆజూరుల
మీద పండువతెలనెననియు మహాకో విషయములను గూ
గొనికన్పుటలు బంపవలెననియు తిరిగి పత్తి తెలుపు
చున్నారు. ఆట్టోబరులో వర్తమాన విషయమునకై పేర్సెల్సులను
బంపుటకు వీలుకడవట.

పెయిన్స్ వ్రైయంబు గాల్ఫ్ లో నాల్గవది మార్గిగాను
మంజూరీ కేసెరి.

రిపుల అవస్కందనము

సెక్, జూన్ 1:—మన్యుక నియమకూర్చిన ప్రాచీ
ప్రదేశములకై బంబుకు రిపులు గొప్ప పట్టును పట్టుచున్నారు.
అనేకచోట్ల గ్రేంవిస్థానములను ముట్టడించుచున్నారు. గ్రేండు
విమానములు విస్తారము పంపియించుచున్నవి. ముగిసినలో అల్బా
కరీంగారి సోదరుడు కామగినుపు స్థానమును వారలనిగో
ముట్టడించెరి.

కారి కపత్తము

భారతదేశమునకు వచ్చుట

సర్వక పరిస్థితులను గోరికొనలు

లండన్, జూన్ 28:—కార్మిక పక్ష ప్రధానపురుషు
డెవరూ త్వరలో ఇండియాకు బయలుదేరుచున్నావట. ముఖ్య
మైన వర్తకసందేశముతో వచ్చుచున్నావట. తేలిక పరిశ్రమకు
సంబంధించిన విషయములో ప్రభుత్వము పరిశీలింపగల
చున్నాను.

ఇండియాకు బోవు పార్సెల్సు

తనాకోర్సు

లండన్, జూన్ 1:—20 పౌనుల బరువును మించని
పార్సెల్సులు లండన్ నకు, ఏ దేశమునకు ఇచ్చుట నీతిగాక
నిమిది నిశ్చయము అనుపెన్సుల కలిగి నిశ్చయించుటను.

ఆమెరికను ప్రత్తిని వడుగుట

కొలుమున తగ్గినందున

లండన్, జూన్ 30:—అమెరికను ప్రత్తిని వడుగుట
నిశ్చయించుకొనబడినది. జూన్ 6 తేదీనాడు ప్రత్తిని వడుగుట
అమలు జరుగెను.

మంజూరుల చట్టము

నా ఇంకను చర్చించుచున్నాను. ఇంతలో అదేమిట
నిశ్చయించుట. ఇంకను చట్టము తప్పిపెట్టడం దానియను తొల
గించెను ముగిసిగారు ప్రకటించెరి.

గ్రీకు మంత్రవర్తము

గవ్యక మున్ను దనట

సిద్ధిపల్లి, జూన్ 1:—గవ్యక మున్ను దనట విశ్వాసము
గలదిని నిర్ణయించెరి.

బర్మింగ్ హామ్ ప్రభు ప్రకటనము

భారతదేశములో బ్రిటను పక్షమున

ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర

లండన్, జూన్ 2:—చాలకాలమునుండి బర్మింగ్ హామ్
ప్రకటనమును లండన్ లో ప్రకటించుటకును గూర్చి
ప్రభువుల సభలో బర్మింగ్ హామ్ ప్రభును ప్రకటించెను.
అపుడు ఆవిరుద్ధప్రభువు ప్రశ్నలుజేయెను.

క్యాలి ఫోర్నియా

ధూకంపము నష్టము

హాల్ బ్రిటను గోల్డ్ కుంజులు

కాంతాబాబ్బాల్, జూన్ 30:—క్యాలి ఫోర్నియా
కంపమున 12 నగదు చనిపోయెరి. అట్లకలిగిన కోరికలు తిలచగ
లక్షము గల్గెను. ఇంట్లు, నేనీ మంట, మాకాలాను ముగ్గులుగ
పర్తపు రహదారులన్నియు నానారెను. 30,000 నుండి నిండు
పంపలేకున్నాడు. నాకేసమైరము ఇంట్లముందు ముదాచు
లో జనియెయచున్నారు.

క్యాలి ఫోర్నియా హోటెలులు పెంపొందిన ప్రాంతముగా
రిపబలయినా. లోలెన్సు వారు ప్రశ్నలలో నేనానలేనంబు
చనిండ్రి. మరల గోమెలు చనిపోయెను. ఒకటియ చని
పోయెరి.

ప్రజలు హోటెలునిమించి కాపాడుగారుండున్నారు. ఏ
మృతులమును బాధించు గామకొరెరి. ఇంకను భూకంపమున్నును
కార్మికలు బంబుగ పడియున్న మార్పును కీకేచే వివరవయి నా
నిమిది ప్రయత్నించుచున్నాడు.

బ్రిటిషు బొగ్గు విషమనాథ

బొగ్గుయజమానులు 31 తేదీనాడు బొగ్గుయజమానులను
తమవశే నెదను. తిరిగివేసెరి. మనములను మన కేయము
ములను తెలుపలేదు. మనములకులే యున్న ప్రకటనకు యును
నున్నాడు.

జేతనములను తగ్గించుటకు ప్రకటించెనది బొగ్గుయజమాన
సంపాదించుకొనె బొగ్గుయజమానలైన గ్రేండు నియమములను
తెలుపుచున్నాడు. 27 తేదీలోపున ఆమెరికా కేయము తెలుసు
చున్నాడు.

చోరెన్సును న్యాయ్యులతో సంబంధము ముగియవలెను
జూన్ 30 నాడు బయలుదేరిరి ఆగి కామగినుపు ప్రసలు వీరికి కిక్కి
గావించెరి.

శోభియకా అరస్టులు

యూ-గో-నా-వి-యూ ఆక్షేపణ

సోదరి కూడా నికోమెయూగోస్థాపులను అరెస్టుజేయు
చేసి బ్లెడ్డిరి కూడా యూగాస్థావిగాకు కష్టపరిచివులేర్పడినవి
జీడు డెటోపుగొన్నమన లేకల్కాని రకు అనునాననుచే అరె
స్టుచేసాబడితెలు ఏకారాయలు అరెస్టుజేసో తెలుపుదనియు
గోస్థాపులకు ప్రభుత్వమునాడు గోడునున్నారు బ్లెడ్డిరి కూ
డా అరెస్టుచేయవలెననియు బ్లెడ్డిరియనులకు
అరెస్టుచేయవలెనని సోదరి కూడా అన్న గోస్థా
పులకు యూగాస్థావి గుప్తునిదిని తెలుపుచున్నారు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అనేక ప్రాంతాలలో
 2. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం
 3. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం
 4. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం
 5. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం
 6. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం
 7. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం
 8. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం
 9. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం
 10. వ్యవసాయం, పశుపాలన, వాణిజ్యం

ప్రశ్న 14. 2. మోక్షమును పొందుటకు ఏమి చేయవలసిందిగా గానినానా
నానామములు

జోవియూ వె చూని సచారము

౧౩ - ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని ... యూరప్త ఆసియా
 ... ప్రాంతాన్ని ప్రభావం వేర్వేరు చేయవలసి సోవియట్లు
 ప్రపంచ ప్రజలకు వివిధ భాషలలో కానో యిగమగిను
 ... గమమను కేంద్రానికి

ఒక పేరహాల్ దానిని కొట్టుట

మా గ్రామము, మారు 29 — మే 19 వేదన కావేలుకు త
 : పోతాడు ఉపేక్షలను ఉపలం రావునా హృదయం బాటాను
 కొట్టే తీరుగా గా గాడు పంచించుకు గోవిందంబి అను న్యవ
 నాయకాని పైనను ప్రయత్నం కావ్వలై పక్షే దొర వైనను
 లేచికి ప్రయత్నం చేకు అని చెప్పి కమావనలై నయం సి.
 తనకు గల రియోగలు విచారకు గల నైపు ప్రాణికుడును ముగ్గురు
 నాయకులు విచారించు. రావునా హృదయం నిండా అగ్నిగా గారు
 తమ మిత్రుల నన్ని వైట్లు కొట్టినదియు చెప్పి దాక్ష గంగిరిని
 అనుకును నయం ములు సరిగా లేనదియు చెప్పి కొట్టిన వారు
 ప్రయత్నించుచున్నట్లు తా నీచుకే విననట్లును చెప్పిరి. ఆయన
 వారిన హా కే విషయం నా తెలియజేయగా రహస్య విచారణ
 నందును కొంతగా చెప్పి ప్రత్యేక విచారణ చేయ
 నందున కయన వారిన వారి ననుగడచే

పైపై ప్రధానముగా (స్వయముగా కింజల్కా చూచి
నాకు) నాకుమిచ్చుచు గావ్యకావని తమనుగ్రహించెను
గాని దానిని గావ్యముననున్న గావ్యపరిణామ కేలు
వేయుచుండునా వింటినినెన్నడు గావ్యకావనిబాల్కుచు కొట్టి
వచ్చునానియెను (ప్రతి కొని లిఖింపజేసి యందెవని గావ్య
కావ్యమెన్నెను గావ్యము తమనుగ్రహించెననియు అత
ని ప్రతిబుద్ధునను కొట్టలేననియు చెప్పెను.

[illegible]

సిబ్బూరు ఇంజనీరింగు కళాశాల

విద్యాధికుల గవర్నరు సలహానిచ్చుట

౧౭. ప్రతి, జూను 20 — బూగు, ఇంజనీరింగ్ కళాశా
 ల పాఠశాల పేరు దినమున అక్కడకు వచ్చింది గవర్నరు విద్యార్థులు
 ల కేటావనమని చెప్పి — మూడు, సిబ్బందరుండి 2యటకీ పెట్ట
 దు కాదు. మొరదెరుగు సరియైన యింజనీరింగ్ రకావుచేసిన
 నాకును మీ యొక్క నాకును బట్టియు
 ఇంజనీరులు ప్రయోగ కార్యమును బట్టియు,
 కావలసిన కొరత తీరవలెను. ఇంజనీరులను చేసే పరీక్ష మిగల
 కష్టమైనది కాదు ఇట్లులు వెంటనే పరచిపాఠమునని ఎవరో
 చేప్పిరాదు. కాని యింజనీరు చేసిన కష్టము కాశ్యేతియగా కను
 పడుదును కావ్యచర్యరూపమున మిత్రకని మీరు చెయ
 జును పరీక్ష మిగల కఠినమైనది ఇండియాలో కిత్త నొందిన
 ఇండియనులకు — కేవల ప్రతిభలు నిలుపవలసివచ్చెనని మీమీద
 నిలుచుయున్నది. ఇంజనీరింగ్ పనిలో చుంచుకొని ప్రతిభలునుపా
 దించవలె న్ను ఒకనికీ క్రిమి తక్కువబంధించిన జ్ఞానమేగాక
 సమర్థి — సుమారుమైన అలోచన శక్తిరహితమైనది — చుంచి నడవడి
 కు సామర్థ్యము కలగవలెను. (అ. ప్రె.)

క్రీశేషులైన దేశబంధు దాసుగారు

డిచ్ఛరు ప్రశంస

కలకత్తాలో ప్రకటించబడు కాపీటులపత్రికయందు డి
చ్యూరు పెన్సిలి కను ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

స్వరాజ్యపక్షపు నాయకుడగు కాసుగారి ఆస్పిక మర
ణము వంగరాష్ట్రమును కోళనారీదీయందు ముంచెను. తనకు
గలిగిన గొప్పసైన్యమునకు భారతవ్యాపయసంతాపమునకు మితి
లేకపోయెను నేమి ఇంతవరకు ఎందరో నాయకుల మరణము
నుచూచియుంటినిగాని ఈ విధమున మహాసంతాపమును కలుగ
జేసిన సంఘటనమును చూచియుండలేదు. బెంగాలు విభజనసం
దర్భమున జరిగిన గొప్ప ఆంధోళనసమయమున సురేంద్రనాథు
నర్జీగారు మరణించియుండిన ఇట్టివిషాదమే ప్రకటించబడియుం
డివచ్చును కాని దెవర్దిగారికి పరమేశ్వరుడు దీర్ఘాయురారోగ్య
ముల ప్రసాదించెను దేశబంధు మరణమునల్ల జనించిన సంతాప
ము జాతీయవిషాద ప్రవర్తనములలో నాటిలేనిదిగ నుండును

విను చంద్రపాలుగారివిషయమై ఇంగ్లీషుమొదటిత్రుకు
వ్రాయుచు ప్రజలు ప్రకటించినవివాదమునను నిజమైన అర్థము
ను వివరించిరి వారికిగల అద్భుతరాజకీయవిజ్ఞానమునకు సాక్షి
యగు ఈ న్యాయమును ఉన్నతస్థానములందుండు వారు, శ్రద్ధ
తో చదువవలయును. భారతదేశమున బ్రిటిషు పరిపాలనముపట్ల
విద్యావంతులకెర్పిన సంపూర్ణప్రాతిహత్యము దాసుగారిద్వారా
వ్యక్తమయ్యెను. కావుననే దాసుగారికంత అభింషమగు పలుకు
బడియుండెను. గొప్పసంపాద్యముతో తూర్చిన న్యాయవాదవృ
త్తిని విడనాడి మహాత్మునకు కుడిచేయ్యిగనుండి నైతానుబ్రిటిషు
సామ్రాజ్యమును తుడిచిపెట్టెను ఆందోళనమును సాటిలేనివిధము
నెఱవేఱుచుండెను. ఆతనిన్నియు నెరవేరక ఫలితములు వివరితముగ
పరిగణించినప్పుడు మహాత్ముడు హిరుదయమును తీవ్రఆందోళన
మును విడనాడి త్యాగము బాధానుభవముదేశమునకు అవతరమని
హీతి మొనెగెను. కాని దాసుగారు పా
ర్శ్వీలువలె గాంధీగారు వదలుకొనిన
స్థానిము నాక్రమించుకొని నాయకుడై సంస్కారముల నంత
మొందింప కింకము కట్టుకొనిరి. దాసుగారి అద్భుత విజయ
ము నూతన సందేశమును ప్రకటించిన మహానాయకుని కీర్తిని
మరుగుపరచెను. ప్రజలకు దైవతుల్యుడయ్యెను.

ఇట్టి గొప్ప శ్రీ సంపాదించిన కాలమునందే దాసుగారు
మరణించిరి. నిరాశచేంది తన కార్యక్రమము నిష్ఫలమై ప్రజల
యందు అసంతృప్తి మొలకలేత్తు సమయమునందు దాసుగారు
మరణించి యుండిలేదు ముగ్ధుండినమార్తాండునివలె సంపూర్ణ
ప్రభాపరీత్రాణుడై తనపులబాసెను దాసుగారు మరణించు
టకు పూర్వము తన పట్టుదలను కొంతవరకు విడనాడి విశ్రవాద
త్యమునకు గడంగిరని ప్రతిపక్షులు చెప్పవచ్చును. కాని మర
ణించువరకు దాసుగారు దేశక్షేమమును దేశపు హక్కులనే
ప్రాధాన్యముగ నుంచుకొనిరి అందువల్లనే ప్రజలు నిరాశజని
త వహించుచును నాటిలేని విధమున శ్రుతిించిరి. ముందు
వెనకు ఆలోచించక దాసుగారు అందరియెడల అపారముగ ప్రేమ
ను చెబుటైన వహాకరినపరీక్షలయందైనను చరింపని గాఢ
దేశభక్తిని ప్రకటించెను. ప్రేమనురాగపాత్రు లగు బంధు
మిత్రులను గొప్ప ధనరాశిని దేశమునకై త్యాగముచేసెను.
నిష్కలంకమున దేశభక్తితో అన్నియు విడనాడిన వహాత్యాగి
చి తరంజనుడు

ఫరిదువూరు పరతులు

రీడింగు ప్రభువుగారు బర్మిను హెడ్ ప్రభువుగారు
చానుగారి దేశభక్తిని సమద్దేశములను ప్రశంసించిరి. కాని వారి
అవదనములు కార్యక్రమము వివరితములని నూచించుచున్నారు.
భారతజాతి వహనాయకుని మరణమునకై చింతిల్లుచుండగనే
బాడ్విన్ వక్రతీర్థముచారు శరీరుపూరునందు చానుగారు
నూచించిన మరతులను నిరాకరించినట్లుగ పేట్సుమెను, ఇంగ్లీషు
మెను ప్రక్రితుల ప్రకటించినవి. సంపూర్ణకానసమునందు నూ
చింపబడిన విషయమున 1929 సంవత్సరము వరకు ఎట్టి మార్పులు
కలుగవని త్వరలో బర్మిను హెడ్ ప్రభువుగారు పార్లమెంటు
నందు ప్రకటించెదనని కూడ తెలుపబడినది.

అండునునందు జరుగుచున్న ఆలోచనల ఫలము ఏవిధముగ నుండునో అందరకు తెలియును. కాని ఈ సహాయము నందే ఇచ్చి ప్రకటన గావించబడుట భారత్యూషయనంచలనము నకు తోడ్పడును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందలి దైవాద్వైత ప్రభుత్వ విరోధి యగు నాయకుడు మరణించినందున దేశీయాల నొ

ఐకమత్తమే శేషమగు

స్తారక చిహ్నము

(పైర్చీ కను మహారాష్ట్రపత్రిక ఈక్రింది విధమున సంపాదకీయ వ్యాసమును వ్రాయుచున్నది)

దేశభంధ దాసుకుటుంబమువారిలో కలసి ఆలోచించు
శ్వాస్త్యదినమున జూలై నెల 1 వ తేదీ వాయుంకాలము 5 గంటలకు
దేశముంచయు విహారమునకును ముగియునట్టి విహారము తెలుప
వలయునని వహారమును సూచించియున్నాడు దాసుమరణము
దేశయులకు అపరిచితు సంతాపమును కలుగజేసెను. కావున
ఆసహాయమును దేశయులందరు సమావేశమై సంతాపమును ప్రక
టించవలయుననియు తన స్మారక చిహ్నములుటూ అచ్చ
టచ్చట స్థాపించబడిగలవు దేశభంధ ఉన్నతాచర్యములను అను
గణ్యమున విహారమున ఈస్కాన్దరక చిహ్నము లుండినతెను తన
జీవితము సంతయు దాసుగారి, దేనికి ధారవోనితో ప్రజలు గుర్తె
రుగవలెను వహారప్రహారమున కెన్నియో ఉపకాళిలుండు
వచ్చును. అట్లే దాసుగారిజీవిత వహారప్రహారమున కెన్నియో
ఉపవనదులున్నను రాజకీయములే మహా ప్రహార హాసాలి పరిగ
ణించవలయును శ్రేష్ఠులగు భారతయోధులలో నొకరగు పీరి
ఆత్మకు శాంతిని కలుగజేయు స్మారక చిహ్న మేమి? మర
సంతాపము క్షీణించుట పూర్వము స్మారకచిహ్నము విరివిగ
విరాళము లిచ్చుట సహజము. ఈ అవకాశమువల్ల లాభము
పొందుట ఉచితము జూలై నెల 1 వ తేదీన ప్రజలందరు స్మారక
సభలు జరుపవలయునని కోరుచున్నాము స్మారకచిహ్నము
లేర్పరచు విషయమునందుకూడ ఆచరణ ములం దుండువారు
దాసులను గనుపింప బ్రార్థించుచున్నాము

స్వరాజ్యపక్షమునందే గాక, నోచేంజరులందే గాక
దేశమునం దంతయు వికళత్వము ఏర్పడవలెను ఇందులకు
యవధార్త కాంగ్రెసు మహాసభ సమావేశము జరుగవలెను
అందరు వచ్చుటకు వీలుగా ప్రదేశమునందును, అందరకు వీలుగు
సమయమునందును ఈసభ జరుగవలెను నోచేంజరులకు, స్వరా-
జ్యపక్షమువారికి తగు సమాధానమేర్పడి కాంగ్రెసు మహాసభ,
కాంగ్రెసునందు చేరనివారితో ఏకరతులై పని చేయగలరో
ఆసభయందు నిర్ణయం పబడవలెను. కాంగ్రెసు
నందు చేరనివారు తాము కాంగ్రెసువారితో
ఎంతవరకు కలిసి పనిచేయగలరో, ప్రభుత్వమువారికి విరుద్ధముగ
ఎంతవరకు ప్రవర్తించగలరో, అంతోహాసమున కొంత సహాయము
చేయగలరో తెలుపుట ఆవసరము వికిమత్వముకొరకు కాం-
గ్రెసునందుండు రెండు పక్షములవారు ఇచ్చిపుచ్చుకొనుట
ఎంతవరకు సాధ్యమో గుర్తెరుగట సులభము.

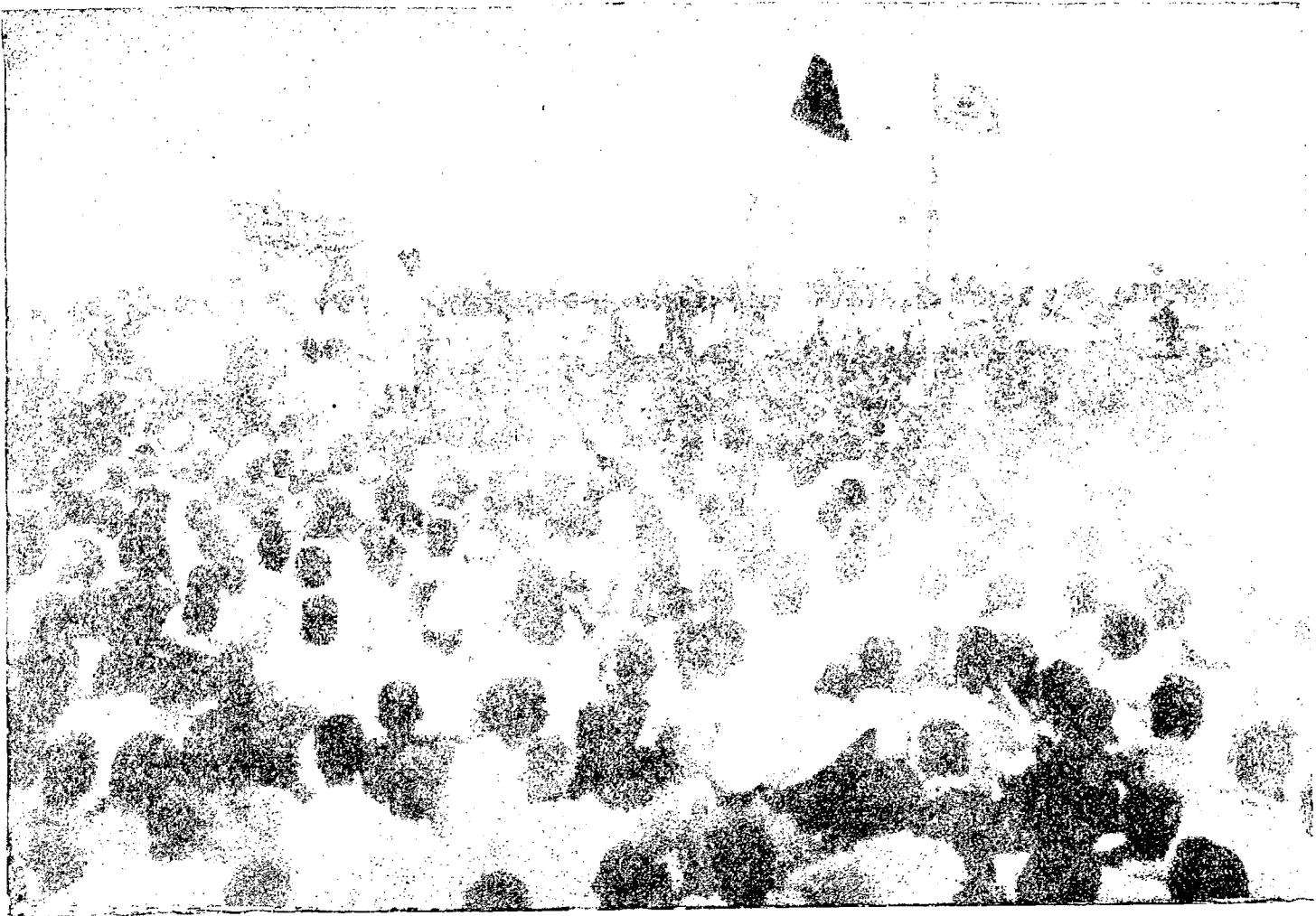
కేవలము దైవకృత్యము దైవకృత్యము అని చెప్పినంత
మాత్రమున దైవకృత్య మేర్పడదు తన ప్రత్యేక పక్షమునను
సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములందును హేలాభముకొరకు
కొన్నిటి పై పట్టువలసి వివాదములు ఉచితము పక్షముల ముఖ్య
సూత్రముల ప్రాధాన్యత కాలానుగుణ్యమున పరిగ్రహించి ననునరించి
మారులు రాజకీయముల లక్ష్యము

మొయిలు నీమర

బొంబాయి జూను 30. — బొంబాయి నుండి 20 లేదీన
తపాలతో బయలు దేరిన " రాజ్ మక్ " అనే పి అండు ఓమె
యిలుస్తేయరు 29 లేదీ ఉపయం 8 గంటలకు పాగ్ల సెయిడుకు
వచ్చి ఆదివహసనే నుక్కాపాము 2 గంటలకు వెడేపిపాయను
అంతరులైన యక్. యన్ బెరింపయాలివహ్యునుం
డ 27 లేదీన బొంబాయిక ప్రయామయ్యెను (ఆ. ప్రె)

రీతులను తృప్తిరీతింబుటకు బ్రీటిషువారు పూనుకొనిరను సందేహము ప్రజలయందు వ్యాపింపగలదు. రీపింగు ప్రభువు భారతదేశపు హక్కులను స్వాధీనులుటై పూనుకొనక బ్రీటిషు పార్లమెంటువారికి అనుకూలముగా నా సముగ నుండుట ప్రజల మద్రేకు పూరితులగ మార్చును. ఈ ఉద్రేకము స్వరాజ్యపక్షమునకు నూతనజలమును కలుగజేయునదియు, వరియొక నాయకు డుద్భయించునది ఇత్యుడు చెప్పటకు వీలులేదు. ప్రస్తుతము మాత్రం గాంధీగారు నాయకత్వమును వహించి వంగరాష్ట్రీయులయందు త్యాగము పురికొల్పుచున్నారు. కాని వారు దాన వన వంగీయులకు నాయకుడుగ నుండుటకు నిరాసము.

ఆద్యశాస్త్ర దినము

తిలకు ఘట్టమున ఒక గొప్ప పౌరసభ నిన్న సాయంకాలము జరిగెను. ఊరేగింపులు భజనలు అధికముగ చేరెయ్యఁజెను.

1. ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులగు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సభయందు ప్రార్థన యుగవృద్ధుల గ్రహణబడిన ఛాయాపటము.

2. జేనిఫా వివసకు చేరిన తెరరెండు మిట్ మనుగారు ఉన్మోలించుట.

లక్ష్మణరావు స్త్రావకోపన్యాసములు

శ్రీజత్తు చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారివారివారు

(బకలేఖరి)

జూలై, జూలై 2—జూలై 2 వరకు లక్ష్మణరావు స్త్రావకోపన్యాసములు జరిగినవి. ఆ సందర్భమున లక్ష్మణరావు స్త్రావకోపన్యాసములు జరిగినవి. ఆ సందర్భమున లక్ష్మణరావు స్త్రావకోపన్యాసములు జరిగినవి.

జూలై 2 వరకు లక్ష్మణరావు స్త్రావకోపన్యాసములు జరిగినవి. ఆ సందర్భమున లక్ష్మణరావు స్త్రావకోపన్యాసములు జరిగినవి. ఆ సందర్భమున లక్ష్మణరావు స్త్రావకోపన్యాసములు జరిగినవి.

అశ్లీల ప్రకటనలు గావించుట

ముద్రాపకము నిషేధించుట

జూలై 2, జూలై 3—జూలై 2 వరకు అశ్లీల ప్రకటనలు గావించుట నిషేధించుట. జూలై 2 వరకు అశ్లీల ప్రకటనలు గావించుట నిషేధించుట.

హిందూ మహమ్మదీయ సంబంధము

హిందూ మహమ్మదీయ సంబంధము

(అ. ప్రె.)

హిందూ మహమ్మదీయ సంబంధము. హిందూ మహమ్మదీయ సంబంధము. హిందూ మహమ్మదీయ సంబంధము.

బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు: విపరీత సిద్ధాంతములు

కలకత్తాలో దేశబంధుదాసు స్మరణమునకై జరిగిన విద్యార్థుల సభ కథ్యక్షత వహించుచు, మహాత్ముడు పలికిన వాక్యముల గాంచిన, దాసు గారి నిర్మలహృదయము తేటపడును. ఆంగ్లేయులపై దాసుగారి కెట్టి ద్వేషభావము లేదని మహాత్ముడు కనుగొనెను. మరణాత్పూర్వము గాంధీమహాత్ముడు పార్జిలింగుకు బోయినపుడు, బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు ఇండియాకు మేలు చేయునను విశ్వాసమును దాసుగారు వెలిబుచ్చిరి. కారణమేమని యడుగగ, కారణ మడుగవలదనియు, తమ మనస్సుల చెలుపుచున్నదనియు, ఏదియో గొప్ప లాభము గలుగబోవుచున్నదనియు, దాసుగారు పలికిరట. బ్రిటీషువారి సద్భావముపై దాసుగారికి గల విశ్వాసమును, వారిక నయినను సభలవరచెదరా? బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు గారు ఎక్కుడు విశాలభావము బాపి, కీర్తి కేసులగు దాసుగారి సంకల్పము నీడేర్చెదరా? బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు మాట వక్రించుకొనెనను లేకున్నను, ప్రజల సమయమున పట్టుదలను కార్యదీక్షను చూపుచో, దేశమునకు మహాత్తరమగు లాభము గలుగు ననుటకు సందియములేదు. ఏస్వరాజ్యముకొరకై దాసు గారు పరితపించిరో, అట్టి స్వరాజ్యము సిద్ధించుటకు సందియము లేదు.

ప్రజాశక్తి బల మగుచో, బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారి మరియుతరపాలకులుగాని, ఏమరి యుండజాలరు. కన్నర్యేటిపులుగాని, మరియుతరులుగాని, ప్రజేచ్ఛను నిరోధింపజాలరు. దాసుగారి విశ్వాసమును నార్థకవరచు బాధ్యత ప్రజలపై నిలిచియున్నది. ప్రస్తుతస్థితిలో విశేషలాభము నొనగూర్చుటకు, బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు పూనుకొన రని వారు మొన్నటిదినము గావించిన ప్రసంగము తెలుపకయే తెలుపుచున్నది. వీరిని ప్రాతవాసన లొకను విడువలేదు. ఇంపీరియలిస్టు సిద్ధాంతముల క్షేపి రింకను ప్రతిపాదించుచున్నారు. భారతదేశములో గలిగిన మార్పునుగాని, ప్రపంచవ్యక్తము నందు గలిగిన మార్పునుగాని ఏమి గమనించుటలేదు. హిందూ దేశరహితులకు ఇంగ్లండ్ నొప్పుగా బాధ్యత వహించనలయు నని, బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు గారు నొక్కిచెప్పాడు. ఈవాక్యములో నెట్టి యర్థ నిమిషము లేదు, వీరి యభిప్రాయముల నెరిగిన వారు గుర్తొనగ గలరు. మిలిటరీస్వరహారములను బద్ధహించుటకు, హిందూ దేశమునకు సేరకాలము సామర్థ్యమునుబట్టిగాన, అంతవరకును నివిల స్వవ

హారములలోగూడ బ్రిటీషు ప్రాబల్యముండవలయు నని ఏ రిడవరకు బలికియుండిరి. వీరియుద్దేశ్యము సఫలమగుచో, స్వపరిపాలనము కనుచూపుమేరలో లేదని నమ్మవచ్చును.

హిందూ దేశమును బ్రిటీషువారి వశమునందుంచుకొనుటకు, వీరు ప్రాతకాలపునాటి సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించుచున్నారు. శతాబ్దముక్రిందట, బ్రిటీషువారు హిందూ దేశమున గల విభేదములను పోగొట్టుట కాయుగపాటు లై వెళలియుండిరినియు, భారతనాగరికము అడుగుంటుండగాపాడి రనియు, బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు వాక్చుచ్చిరి. ఈ విషయమును వీరు ఏ చరిత్రము నుండి గ్రహించిరో తెలియదు. బ్రిటీషువారు హిందూ దేశము నుద్ధరించుటకు గాక, స్వలాభము నిమిత్తము వర్తకము చేసికొనుటకు వచ్చియుండిరి. అప్పటి పరిస్థితులలో, బ్రిటీషువారి ప్రాబల్య మతిశయించెను. వర్తకరక్షణవ్యాజమున, వారు రాజకీయపు పలుకుబడిని సంపాదించిరి. హిందూ దేశమున వ్యాపించిన విభేదముల నవకాశముగ గైకొనిరి. భారతీయులలో నొక పక్షమువారి సహాయముతో ఇంకొక పక్షమువారిని జయింపగల్గిరి. కేవల బ్రిటీషు సైన్యములు చూపిన శౌర్య ప్రతాపములు అరుదుగనున్నవి. హిందూ దేశమును కత్తితో జయించి రనుట మిథ్యయని, దేశ నాయకు లిదివరకు స్వ్వపరచియుండిరి. ఇంకను అట్టి మిథ్యావాదముచే పట్టుకొని ప్రేలాడుచుండుట, కడుంగడు సాశ్వర్యము. హిందూ దేశమును బ్రిటీషువారి నాడు వదలిపెట్టి పోవుచో, దేశము అరాజకమున మునిగి, కైపు నాటి దుస్థితి మరల జనించు నని, బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు భయపెట్టుచున్నారు.

బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు చెలిపిన సిద్ధాంతము నిజమగుచో, బ్రిటీషు పరిపాలనమును ఖండించుట కింతకన్నను వేరు కారణ మవసరము లేదు. కైపు కాలమునకు పిమ్మట, హిందూ దేశమునం చెట్టి యభివృద్ధి జరుగలేదనియే ఇందువలన తేలుచున్నది. బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారి విషయమును గాంచి గర్వపడుచున్నచో, వారిని గూర్చి చాలి గలుగక మానదు. స్వపరిపాలనము చేకూరినగాని, దేశమునం దభివృద్ధి జరుగదని, యిందును బట్టి గ్రహించుట సుభము. నేటికింకను దేశము సందు విభేదములు దొలగక, ప్రజల కెట్టి స్వపరిపాలనాసామర్థ్య ములవడనిచో, ప్రస్తుతపరిపాలనా విధానముక్రింద ప్రజాభివృద్ధి జరుగదని తేలుతొ మగుచున్నది. కన్నర్యేటిపులును, లిబరలు, లేబరు పక్షములవారును, చారిత్రక బాధ్యతలను గ్రహింపవలయునని బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. కన్నర్యేటిపులే గాక, మిగిలిన పక్షములవా రెవరును, భారతవర్షమునకు త్వరలో స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించ గూడదనియే, వీరి యుద్దేశ్యమై యుండును.

కన్నర్యేటిపులు క్షీణింతును, ఇతరపక్షములవా రెక్కుడు మోరవజేసికొని ముందుకు బోవ రని తలంపవచ్చును. ఇంపీరియల్ సిద్ధాంతములు బ్రిటీషు ప్రముఖుల నెవరిని విడుచుటలేదు. విద్యార్థులనిన వీ రెక్కుడు భయపడుచున్నారు. రూటు వార్

నిజమగుచో, చీనాయందేమి, ఈజిప్టునందేమి, హిందూ దేశమునందేమి, విద్యార్థులే బ్రిటీషు సామ్రాజ్యశత్రువు లని, బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు గారు రోషపూరితులై పలికినటుల వోచుచున్నది. విద్యార్థులగూర్చి వీరు పలికిన వాక్యములు, భారత విద్యార్థిప్రపంచము నాందోళనవరచు ననుటకు సందియములేదు. చీనాయందు, ఇంపీరియల్ భావపూరితులగు పాశ్చాత్యజాతులు చీనాప్రజలస్వాతంత్ర్యమును గారవిచియున్నచో, నేటిదుస్థితి జనించడిదగాదు. ఈజిప్టు చారిత్రమును యిట్టి సత్యమునే తేటపరచుచున్నది. ఆంగ్ల భాషను పఠించి, ఆంగ్ల భాషా గ్రంథములను వలెవేసెడి భారతవిద్యార్థులకు స్వాతంత్ర్యభావము లలవడుచో, అందుకు బాధ్యతెవరు? ప్రపంచచారిత్రమం దంతటను, స్వాతంత్ర్య విజయమును గూర్చిన విషయములే గనుపించును. అట్టితరి, మాతృదేశ విముక్తినిగూర్చి విద్యార్థులు తలపోయుట నేరమగునా? బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కిది ద్రోహ మగునా? బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవైభవము నిలుపవలెననిన, హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలన మిచ్చుటయే ముఖ్యసాధనము. సరాధీనమగు హిందూ దేశము, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య బలహీనమునకే కారణమగును. భారతవిద్యార్థులు మాతృదేశస్వాతంత్ర్యము నభిలషించుటలో, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య ప్రాబల్యమునే కోరుచున్నారు. బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు దూర మాలోచింపక, హిందూ దేశస్థితి ఎప్పటివలె నుండవలెనని కోరుచున్నారు.

చీనావిద్యార్థులు కళ్యాణ్మియను ఉపదేశములను మరచుచున్నారుని, ఇండియామంత్రి ఆక్షేపించుచున్నాడు. కాని బ్రిటీషుపాలకులు క్రిస్తు యుపదేశములను నెరవేర్చుచున్నారా? వారు బోధించిన త్యాగసందేశమును కొనసాగించుచున్నారా? ప్రేమసిద్ధాంతమును అచరణలోనికి బెట్టుచున్నారా? లేదనుట స్పష్టము. కేవల బలప్రయోగమును నమ్ముకొనుటచేతనే, పరిపాలనా విధానము అపజయము గాంచినది. వేరుమార్గము నవలంబింపుడని, గాంధీమహాత్ముడు, దేశబంధు దాసు ప్రభుత్వమును పాలకుల కెంత తరుచుగ హిత మొనగిననట్టి వారు పెడచెవిని బెట్టుచున్నారు. బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారింకను, బలప్రయోగమునే నమ్ముకొని సామ్యమార్గములను గ్రహింపజాలకున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో, భారతీయులు ఇంగ్లండునుండి వరములు లభించునని యాశపడక, స్వశక్తిని నమ్ముకొని చని చేసిన గాని, స్వరాజ్యము సిద్ధింపనేరదు. అట్టి మార్గము నవలంబించుటకు దేశబంధు స్మరణము ప్రజలకు మూలనోత్తేజము గలిగించునని నమ్మెదము. బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు తమకు చేజిక్కిన సూతనావ కాశమును బారివిడుచుట శోచనీయము. దేశబంధు దాసుగారు బాపిన కరముల నందుకొనకుండుట, విచారదాయకము. అయినను ప్రజలు అదైర్యము చెంద నవసరములేదు. ప్రజేచ్ఛ ప్రబలమై కార్యరూపము దాల్చుచో, బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారి ప్రసంగములు వేరొకరికిగ నుండగలవు. స్వరాజ్య సిద్ధికి ప్రజలు తమ శక్తిసంతను భారబోయుటకు, ఇండియామంత్రి ప్రసంగము లోప్పడుగాక యని మనఃస్ఫూర్తిగ గోరెదము.

దేశబంధు దాను

దేశబంధు దానుగారిని స్మరించుటకు, ఆనెతు హిమాచలవర్ణంతము స్మారకసభలు జరిగినటుల తంతివార్తలు తెలుపుచున్నది. భారతీయుల కెల్ల రకు దానుగారిపై నెంతటి భక్తి కలదో, యిందును బట్టి గ్రహించవచ్చును. ఇను కేది క్రియతమమో, దాని సంతను దేశమునకై అర్పించిన మహా మహుని పూజించి గౌరవించుట వింతగాదు. ఆర్యావర్తము అనాదినుండియు త్యాగశీలమును మిగుల కీర్తించుచుండెను. సత్యముకొరకు తన రాజ్యమును భార్యాపుత్రులను వీడిన హరిశ్చంద్రుని గౌరవించిన దేశము, ఐహికభాగములను విడనాడి అహింసాధర్మమును బోధించిన బుద్ధుని గవినదేశము, నేడు దానుగారి ఆపారత్యాగములను కీర్తించుటయందు వింతయేమి గలదు? కలకత్తాయందేమి, చెన్నపురియందేమి, యూరపియనులు సయితము దేశబంధు స్మారక సభలలో పాల్గొనుట గొప్పవిశేషము. దానుగారు జాతిమతభేదముల నెంచి ఎరుగడు. దీనులకొరకై అతని హృదయ మెప్పుడును పరితపించుచుండెను. అట్టి మహామహుని కీర్తించుటకు, యూరపియను లింకను అధిక సంఖ్యలతో పాల్గొనియుండవలసినది. నిన్నటిదినము చెన్నపురిలో రివరెండు బిల్ మెను గారును, కలకత్తాలో భారత్ గారును, దానుగారి సుగుణరాశి నెంతయు కొనియాడిరి. నిన్నటిదినము కలకత్తా యూరపియను సంఘమువారుగూడ దాను గారి మరణమునకు విచారమును సూచించుచు తీర్మానించిరి. క్రైస్తవగుడులలో సయితము ప్రార్థనలు సలుపుటజూడ, హిందూదేశవంతుల యొక కంఠముతో తన విచారమును సూచించెననుట నిశ్చయము. అట్టి చిత్తరంజనుడు చనిపోయెనని ఎవ్వరనగలరు? అతని యాత్మ భారత భూమిపై విస్తరించి యున్న దనుటకు సందియమేమి? చిత్తరంజనుడు స్వరాజ్యము కొరకై జీవించి, స్వరాజ్యముకొరకై చనిపోయెను. తాత్కాలికముగ పొంగి పారలేడి దుఃఖాశ్రువులను తుడచి వైచికోని, భారతీయులు ఎప్పటియట్ల ప్రవర్తించి లాభములేదు. చిత్తరంజన దానుగారి సేవామార్గము నవలంబించనియెడల, సభలువట్టిబూటకములగునని, గాంధీమహాత్ముడు చెలిపిన విషయమునందతిశయోక్తిలేదు. దేశబంధు శక్తి సామర్థ్యము లలవడకున్నను, దేశభక్తిని కొంత వరకయినను జూపుటకు ప్రతివారికిని అవకాశము గలదు. ఆ యవకాశమును జూరవిడచిన, దేశబంధు స్మరణమునకు ద్రోహమొనర్చినవా రగుదురు. నిన్నటిదినము పరమేశ్వరున కొనర్పబడిన అసంఖ్యాకములగు ప్రార్థనలు చిత్తరంజనుని స్వర్గ సింహాసనము నధిస్థింపజేసినను, భారతవర్తమునకు స్వరాజ్యము సిద్ధించినపుడే, అతని ఆత్మకు నిజానందము సమకూరును. దేశబంధు సంస్మరణము, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి మూలాధారమగునటుల, పరమేశ్వరు డినుగ్రహించుగాక! దేశబంధు దానుగారికి అఖండవిజయము గలుగుగాక!

స్వరాజ్యచట్టము

బీసెంటుగారి స్వరాజ్య చట్టము నామోదించుచు, హిందూదేశ ప్రముఖులు కొందరు ప్రకటించిన విజ్ఞప్తి నిదివరకు ముద్రించియుంటిని.

వీరిలో, శ్రీనివాసశాస్త్రి, డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు, గోవిందరావు పయ్యరగార్లు, మున్నగు మితవాద నాయకులు గలరు. అట్టివారు, అనవసరముగ తొందరపడి బ్రిటీషు పరిపాలనమును ఖండించిన, బ్రిటీషువా రెవరును తలంప వీలులేదు. వీరి విజ్ఞప్తిని సయితము పాలకులు తృణీకరించుచో, పాలకుల వాదమున కెట్టియాధారము లేదని, లేటెల్ల మగును. హిందూదేశమునందవలంబించెడు పద్ధతులను ఇంగ్లండు మార్చుకొననిచో, ఉభయదేశములకును మధ్యగల సంబంధము తెగిపోవునని, వీరు సూచించున్నారు. ఈ సంగతిని బ్రిటీషు వారు చులకనజేయక, దూర మాలోచించుట యుక్తము. తెగువరకు విగించుట, వివేకుల లక్షణము గానే రదు. యుద్ధసమయమున చూపిన విశాలభావము నేడు పూర్తిగ మారిసండులకు నాయకులు వగచుచున్నారు. భారతీయులకు ప్రోత్సాహ మొనగుటకు మారుగ, సివిలుసర్విసు సభ్యులకు ప్రోత్సాహ మొనగి, ఉక్కుచట్టమును బలపరచుట తటస్థించుచున్నది. సామ్రాజ్యమును, శ్వేతజాతుల సమాఖ్య యని పిలచుటకు బాల్కుమిగారు బూనుకొనిరి. ప్రస్తుత స్థితిలో, భారతభూమికి స్వాతంత్ర్యమిచ్చిన గాని, జీవించజాలదని, విజ్ఞప్తి తెలుపుచున్నది. ఇంతకన్నను వేరు విన్నపమేమి గావలయును? దేశనాయకుల మొరలను పాలకు లాలకించెదరా? స్వరాజ్యచట్టమును వెంటనే నిర్మించెదరా? అశగనుపించదు.

వనిలేని వాస్తవికత

ఇంగ్లండులో వనిలేని వాస్తవికత, అలజడికి కారణమగుచున్నదని యిదివరకు చెలిపియుంటిని. లేబరుపక్షమువారు, కామన్సులలో ప్రతిపాదించిన విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమో డిపోజుటలో నాశ్వర్యము లేకున్నను బ్రిటీషు ప్రభుత్వదృక్పథము విశేషమగు నసంతృప్తి గలిగించె ననుటకు సందియము లేదు. బాల్కుమిగారు రేడియో సమాధానము జెప్పిరి గాని, అదినిరర్థమనుటకు సందియములేదు. ప్రజలు ఆకలిచే బాధపడు చుండ, శాంతముగ కబుర్ల చెప్పటచే నేమి ప్రయోజనము? యంత్ర పరిశ్రమలు ఇంగ్లండును రక్షింపజాలరని విశేషమయినవి. బొగ్గుననివాండ్రి వేతనములను తగ్గించెదమని యజమానులు పలుకుటయు, పనివాండ్రి సమ్మె జేసెదమని భయపెట్టుటయుగూడ ఈ సమయముననే తటస్థించుచున్నది. భావిస్థితి ఎటులుండునో తెప్పజాలము. కాని, గృహపరిశ్రమల విషయమై విచారించుటకు, లేబరుపక్ష ప్రముఖులు హిందూదేశమునకు రానున్నారని, వార్తయొకటి తెలుపుచున్నది. గృహపరిశ్రమలను విడనాడుటవలన, పాశ్చాత్య ప్రపంచమే అధికసృష్టముల పాలగుచుండ, హిందూదేశస్థితి ఎటులుండునో యూహించవచ్చును. యంత్రపరిశ్రమలు కొలదిమందిని కోటిశ్వరుల గావించుచున్నను, ప్రజాసామాన్యమునకు మేలు గలిగింపకున్నవి. వారి అస్థివైతిక స్థితిని చక్కబరచుకున్నవి. చేతిపరిశ్రమలు ప్రజల స్వాతంత్ర్యమును రక్షించును. వారి జాగ్రద్యమును పోగొట్టును. కార్మికసమస్యప్రతి కేడము లేకుండజేయును. పనివారిల బాంధ్యమును రూపుమాపును. భారతవర్ష మిట్టి స్వాతంత్ర పారిశ్రామిక

పద్ధతులను చిరకాలమునుండి అనుసరించుచున్నది. నేడు వానిని విడనాడుట, అనర్థహేతువు గాదా?

ఉక్కురక్షణము: పునర్వ్యవస్థాపనము

ఉక్కుకు రక్షణమిచ్చి ఎంతకాలమో గాలేదు. విదేశపు ఉక్కుపై పన్ను విధించుటకు మారుగ, బొంటీని మాత్ర మొసంగిరి. దానినిసయితము మరల విమర్శించుటకు, ప్రభుత్వమువా రింత త్వరలో పలకెట్లు విచిత్రముగ నున్నది. అట్టి యవసరమింకను కలుగలేదనుట స్పష్టము. కాని ప్రభుత్వమువారి నిశ్చయమును, టారిఫ్ బోర్డువారు కొనసాగింపక తప్పదుగద. ఉక్కు రక్షణ కిచ్చిన సహాయమును త్వరలో డొలగించుచో, తీరనియాశాభంగము కలుగకమానదు. విదేశ వర్తకుల ప్రోద్బలము తుదకు ఫలిం చెనను నమ్మకము ప్రబలకమానదు.

వెర్మిసన్ కళాశాల

పత్రిక జాతుల నూతన పరిగృహమును గవర్నరు తెరచుట

పూనా, జూలై 10- వెర్మిసన్ కళాశాలాధికారులు పత్రికామిత్రులకు మిత్రముగాకట్టి సవరిగృహమును గవర్నరు సర్ లెఫ్ట్ బిల్లుసుగా రిపాయంకాలమున తెరచిరి. అచ్చటపూజితవారికు పవ్యసింపుడు గవర్నరిట్లు చెప్పెను:—ఎన్నియో డేరువేరు అపసరములున్నను ఇదివరకే వాగ్దానము చేసిన యీ గ్రాంటును ప్రభుత్వమువారి యగరికినందుకు నాకు చాలా సంతోషముగా ఁన్నది. అందువలన నీ భవననిర్మాణమును పూర్తిచేయుటలో గల కీర్తి గొంత ప్రభుత్వమువారికి పోవుచున్నది. కొల్లా పూరు మహారాజుగారును దక్కన్ సంస్థానాధిపతులును పరదారులును యీ స్థలము సభివృద్ధిజేయుటలో తీసికొన్న క్రేడనాకు సంతోషమును కలుగజేయుచున్నది. పత్రికామిత్రులన్నింటినికీ తీసికొనవచ్చుటయే ప్రస్తుత దృష్టమని అందఱును అంగీకరించెదరని నమ్మెదను.

శ్రీ విద్య

హిందూదేశములో శ్రీ విద్యయనవపి ముఖ్యమైన సమస్యయనుటకు సందేహములేదు. విద్యార్థిసలగుడ పత్తి గృహములను నిర్మించుటకై ధూరివిరాళములను సంపాదించగలిగినందుకు శిష్యులన్ కళాశాలను నే నభివేదించుచున్నాను. ఈ సందర్భమున చేసిన ప్రయత్నములు ఫలించినందుకు ప్రాశ్నయ పాఠ్యేంద్రుగారిని గొప్పవిరాళము నొసంగినందుకు సంగాతీ ప్రభువును రాణి పామెయను అభిసంపింపకచ్చుదు. విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణసంఘములవారు తమ నితీకము నింగను ప్రభుత్వమువారి కీయలేదు. కావున విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణమును నుంచి యప్పుడే యభిప్రాయము నిచ్చుటకును సాధ్యపడదు. కాని నారేదర్థి సలంభించినను విద్యార్థి కారుల అభిప్రాయములను తీసికొందురని వాడు సమ్యక్ముగలదు.

నేనిప్పుడు రెననపోయే ను. తిగ్గుము ఈలాటివాటిలో కెల్ల మొదటిదని నమ్మెదను. పత్రికామిత్రులు తక్కిన వాడులతో పాటు పైకి రావలెనని అనుచున్నాను. కాని వారికట్టి యవకాశము లొసంగినగాని పైకిరాజాలరు. ఈపరిస్థితినులో ప్రవేశించెడివారికి కళాశాలయందు నీ వితియందును పనిములు జయప్రథమాగా జరిగి రిమ సహాధ్యాయులతో సంపూర్ణ ప్నేహ భావముకుదురునని నేను చెప్పినప్పుడు మీరందఱును వాయభిప్రాయముతో నేకభవించెదరని నమ్మెదను. (అ. ప్రె).

నేపాళ దేశపు రాజు

జన్మదినోత్సవము

నాగపూరు, జూలై 1:—హిందూదేశములో కల్ల వ్యతంత్ర రాజ్యమై దేశాళదేశభూరాజ్యయొక్క ఇదివదియవ జన్మదినోత్సవము నాచరించుటకు నాగపూరు హిందూసభవారిక ప్రత్యేకసభ గావించి రాజుగారికి క్షయరాశోగ్య విశ్వర్యములు కలుగజేయి టు తీర్మానము గావించిరి. (అ. ప్రె.)

ముల ననుసరించి ఏమి జేవాలయములందు
భిక్షు వృత్తిరాలములనుండి వెలువడు ప్రార్థనాకాపక భావ
ములను జీర్ణములు బహిష్కరింపవలసినదియు ఈటి
దినము మహాత్మాను తెల్లగు బ్రతుకుం గను జరిపెను

ఈపండుగయొక్క చారిత్రాగ్రామ ఏ కన "అబ్రహా
మునకు స్వప్నమందు భగవంతుని గననంది అని క్రైస్తవ మను
డను ఇశ్రాయీలును తన కర్తవ్య లక్షణములను గానమున
ఇబ్రహము తనకుమారున కొప్పువృత్తియందు నిండిన వానం
దనుడు విన్నప్పుడై "తన జేవగాని సర్వము భగవంతుని స్తుతి
పరుపును" తన తండ్రిని జేవకొనెను మిష అబ్రహము గన
యని పరుండెట్టి కనులు మూసుకొని బంకిలయెను. కాలి శ్రే
ములు విప్పి చూచునదికి తన కుమారునికి మారు జేవకొనెను పు
ఖండింపబడి యుండుటకు గాంచి గాళ్ళుగ్గ మిందను అంతియ
భగవానుడు సంతసించి అబ్రహము న కింపగలందు ముక్తి
గలుగజేసెను." ఏజాతికి మతిమనన జేందనవచ్చెను ఆ తన
త్యాగశీలమును గుతించగలరు. కేవల జేవగల చిత్రంజనదాను
అనేరీతి మహా త్రాత్యాగ మొనర్చిన వు బాసెను. ఈత్యైకాదేశ
మును నిర్వర్తించెను. ప్రతి భారతీయుడును తన మాతృభూమి
నాగ్నమై తనకు ప్రాణప్రదమున వానిని త్యజించి పాటుబడునలె
నని పరమేశ్వరిని యానతి అట్టి యాజ్ఞను జేరబంధుడు పాపం
చెను అట్టి త్యాగమూర్తికి కాళ్ళెత్త చిత్రాంతి గలుగుగాన!

టి. ప్రకాశం పంతులుగారు

శ్రీ బంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు రాంగ్లమున
నిట్లు నడిపిరి - స్వర్ణధ్వజ బంధు చిత్రంజనుని యాత్మకు
కాంతిని గోరుచు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుట కిది సేడు సమాజేశ
మైనారము. మన దోషముల క్షమించి, అప్రమించిన చిత్రంజ
నుని ఆదర్శము ననుసరించగలగునటుల మనకు వైద్యమును, శక్తి
సామర్థ్యముల నొసంగుటకై ఈత్యైకాదేశము గావించవలెను.
గాంధీమహాత్మునియొక్క చిత్రంజను దాదిగాగల వాయుశక్తి
ప్రవృత్తి ననుసరించి నడచుటకు ప్రయత్నించి పలుమార్లు మనకంజ
నైచితిమి. ఐనను మనలోపముల నవరించుకొని, మన యింద్రి
యముల వశము గావించుకొని వారి మార్గానుసారులగుటకు
ప్రయత్నించుచున్నాము. కాన వనకట్టి శక్తి నిడుటకు పరమా
త్ముని ప్రార్థించుచును.

లాడ్ గోవిందదాసుగారు

లాడ్ గోవిందదాసుగారు హిందీయందు మాట్లాడుచు
జేరబంధు దాసుగారి మతావార్త ప్రపంచ హంతరిని దుఖనాగ
రమున ముంచివేసినదియు, చ్యుంబ్రపురుషిభావమును సం
హరింప బద్ధంకలుడై ప్రవీణ కెరకేర్మకొనెననియు, భారత
దేశమున కిట్టి మహా త్రాత్యే గావించినవారలు బహుస్వల్ప
సంఖ్యాకలనియు, అట్టి చిత్రంజనుని యాత్మకు నిర్వాహకృ
పాసింధునకు పరమేశ్వరి కాళ్ళెత్తాంతి నిడుగాతయని కోరిరి.

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు చిత్రంజనుని యాత్మకు
కాంతిని గోరుచు దేశబంధుపై ఆంధ్రప్రతికయందు ప్రచురింప
బడిన కొన్ని పద్యముల జదిపిరి

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షు లగు శ్రీమన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు
సభను ముగించుచు తమిళభాషలో మాట్లాడిరి. మన చిత్రంజ
గావించి దైర్ఘ్యత్యాగము లలవదునటుల ఈత్యైకాదేశ ప్రార్థించ
వలెను. భారతీయులందు స్వరాజ్యకాంక్ష లేనివా రుండవలరు.
కేవలము ఇరు లత్యాగశీలమును ప్రకరించి లాభములేదు
అట్టి మహాపుగ ఘోర జీవితముల నాన్వీయుగ గొలి వారి నను
రింప యత్నించవలెను. త్యాగభావములను మన వనము లందు
వెలుగజేసినది మహాత్ముడు మిక్కిటనుగు త్యాగములను గావించి
యాదగ్గప్రాయుడైనది దేశబంధు దాసు వాని చెప్పినట్లు సా
చుటయే వారికి జేయగల సామర్థ్యముగాని గాంధీజీయ్యము
భారతదేశమునకి వివిధభావములను మిశ్రపరిచి మర్యాద
నరము ఎల్లరము విశేషముల మీద వివరములను గలిగి
యుండవలెను ప్రతిభూమిపై సహాయకాపి సహకారము
తో వెలగవలెను స్వరాజ్యముకొరకు జేకేయ తెల్లరు ఏకీభవం
చెదమని నేడేశ్వరినిత్యయుగండు స్వరాజ్యసాధనకు వలయు
దైర్ఘ్యసాహసములు మిలో నున్నటుల విశ్వసించుడు యధాశ
క్తి జేరవేయగలండు వైచిర్యముల నాన్వీయుడి. తన
మునుకు కనీస వరగంటకాలము స్వరాజ్యముకొరకు మిక్కిలు
కేంద్రీకరించి నడచున్నది సాటి గురుకు దేశబంధు దాసుగా
నిక గొ దైర్ఘ్యసాహసములను సవకాపంతులుల సకమేశ్వరు
డనుగ్రహించుగానె

సర్. త్యాగ గాంధీచిట్ట వ్యాసగారు

13 తేదీ సాయంత్రమున హైదరాబాదులోని త్యా
గరాయచట్టి స్మారకసభకు సందర్శనగాక గాక కార్యనిర్వహ
కవసావధులును మంత్రులునుగూడ వచ్చురు. (అ. ప్రె.)

నెగరోగము, తిమ్మరునాయువు,

అత్యంత, కనమల బలహీనత లన్నిటికి ఆమోఘమైన కొమ్మము
నేను గ. 13-2-24 ల సూక్తి సుఖింకలను,
తిమ్మరునాయువు తన బాధపడునంటి అందుచే వలసిన
ను, తన పంతులు, అత్యంత మున్నగునవి మాడ ప్రారం
భించు చున్నాను. తనను తన స్వామిచేరినను కూడ
దేవుని మున్నగు మండలము కొంచెము దూరమునకు
ఎగిరిరి. తన వాతకుంటిని ఇవన్నియుగాక కీర్తనయను
నొప్పి యుండెను అన్నియంతే నాకు రాత్రులందు నిద్రలేచిం
పజేసెను. బ్రతుకందే పట్టుముగానుండెను. నేను అనేక ఆ
నుశ్చయ వైదుల్యమును, వాత్సల్య వైదుల్యములను వికిర్ణ చేసి
కొన్నను నామేమియు లేకపోయెను తననల్లకల్లా, కృష్ణా
పురవానియును, ప్రభుగారు కావగలము, ఆస్థియను విధి,
72 రు భవమును నన్ను స్వామి పంకిత శ్రీనివాస అయ్యం
గారియొక్క గొప్పను, మహిమను గుఱించి హిందూపుత్రుల
కుద్రంపబడిన ప్రకటనలనుచూచి కడపటిసారి వారివద్ద వికిర్ణ
కెల 4 వ తేదీనకు ప్రారంభించితిని ఇప్పటికి 17 దినముల
నుండి వారివద్ద కొమ్మమును తీసికొనుచున్నాను. ఇంక స్వల్ప
కాలములోనే ఈవిధము తెలుపబడిన అన్యతలనుగలు గలిగి
నవి నాకు గుచి ఆనంద, భక్త్య క్రి కలిగినది కీర్తనయందుండిన
కొప్పులు మాయమైపోయెను. రాత్రులందు సుఖనిద్ర వట్టు
చున్నది. (3)

ఆర్. నరసింహ అయ్యగారు

తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు, చిత్తూరు, కోయంబి తూర్పు, పల్నా
మద్రాసు 21-1-1928 (ప్రస్తుతము పల్నాలో వచ్చారు.)

మూత్ర వ్యాధిచే కలిగిన నరముల

బలహీనతకు ఆమోఘమైన

నివారణ

నేను అతివరముల బలహీనత, రుచియు, కండ్లములు,
చురువులు అయిష్టముగా నుండుట మున్నగువాటిచే బాధ
పడుచుంటిని నేను అనేక వైద్యులయొద్ద చికిత్సజేసికొనియు
గూ మగవడలేదు అయిష్టమున పంకిత స్వామి శ్రీనివాస
అయ్యగారివద్ద చికిత్సప్రారంభించిన, 10 దినములలోనే నాచి
గుము గలిగినది (4)

డి. కోదండరామరాజు,

కోత్తూరు, తెల్లూరుజిల్లా, 11-8-25. ఎంబీ. రింగుకళాశాల, గిరికి.

అతిమూత్ర వ్యాధిచే కలిగిన

రాచకురుపుకు అత్యద్భుత నివారణ

(2) నేను యెడమ కొమ్మపై రాచకురుపుచే బాధపడు
చుంటిని ఆభాగమునకు సరిగావున్న కీపునందుమాడ మితిలేని
బాధయుండెను. జ్వరముకూడ వచ్చుచుండెను. నేను అనేక వై
ద్యులతో యోచించితిని. వారు మందులను తినివేయు పుండు
కు ప్రారంభానంతరముగల మందులను దానికి గలరని తెలిపిరి
ఎడమకొమ్మ చివరభాగమును రాచకురుపు మొననుండి కండె
కాయగల భాగమునందుమాడ కొంతవరకు వ్యాపించి యుండుట
చే శిశ్రువీరికి కేయుటకు సందేహించిరి అన్యవ్యవహార ప్ర
స్తుతము నుద్రాసు, అస్థియకాపిధిలో నెం 72 రు గృహమునం
దుండు పంకిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారివద్ద చికిత్స చేసికొన
ను కొందరు రుహావిధికి నాకు తక్షణమే నాచికిర్చి ప్రారం
భించి, లోంకి కొమ్మము, తెల్లూరు కొమ్మమునిచ్చి అత్యద్భు
తముగా నాకుండి గాంధీయపును బాగుచేసిరి (5)

ఎస్. వి. మున్నంగనాచార్య,

ఎస్. వి. మున్నంగన అందు కో నర్వమువర్తికులు,
తచాలపెద్దే నెంబరు 555, మద్రాసు. 14-2-25.

అతిమూత్ర వ్యాధిచే కలిగిన

బలహీనతకు ఆమోఘమైన చికిత్స

తిమ్మరునాయువు, కృష్ణాపురి సామ్రాజ్యములను ప్రస్తుతి
గుగా వచ్చుచు, వానిని అత్యంత కష్టమున, 72 వ రుచా
మునున్న పంకిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారివద్ద అతి
ప్రకృతియంతో, నేను భుండు ఆహారముచే వావ్యాధిని
కాంతి చేయించుకొని యున్నాను. నాకు అతిమూత్ర
వ్యాధిని చికిత్సచేయునందు బలహీనతను 15 దినములలో
లాగ్రిగా బాగుచేసి, హెచ్. వి. శంకరరావు, (10)
ఇకకంటాకు సర్వేయర్, మైలాపూరు, మద్రాసు. 25-3-24

బహుమూత్రము, మధుమేహము,

బలహీనము, జ్వరము మొదలగువాటికి కష్టము మైకొమ్మము
1. నేను బహుమూత్రమువలన 1916 సంవత్సరము నుండి
బాధపడుచుంటిని 1916 లో కొమ్మనేకటి గొలిచి వ్యా
ధి వుండుటకు క్షిప్రంగా నవహావదాగ్గములుగాని తివరూడ
బరి చెప్పబడితిని ఈప్రకారము 2 సంవత్సరములు పుష్కముండి
వరల గూత్రపరిక్ష చేయించుగా వ్యాధియింకను పుండెను. తర్వా
త పుష్కమునువదలితిని. 1920 మే 15లో బంధుజ్వరము 85 లో
బలుచున్నాను గాని గూనికి మూడినప్పుడు మూత్రములో ఎ
క్కువభాగము తీసివేయవలసి చెప్పిరి. 1920 అక్టోబరులో ప్రస్తు
తకు నుద్రాసు, అస్థియకాపిధిలో నెం 72 రు
జ్వరము నందును. తిరువల్వేల్లా కృష్ణాపురవానియను పండి
త స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారిని చూచించి వారు ఈవ్యాధి
ని, బలహీనతను బాగుచేయవలసి లాభపడిరి కొంతకాలమునకు
చాల బలవంతుడైతిని 26 నవంబరులో వరల మూత్రపరిక్ష
చేయించగా యెదవిమైన వ్యాధిసంబంధము లేనదెప్పిరి. పం
కితలవారి చికిత్సలో నుంచుచు 8, 9 లోలలు స్వరమువచ్చెను.
జ్వరమును 2, 3 లోలలలో కొమ్మముచ్చి బాగుచేసిరి. (6)

జె. బ్రాను,

చిత్తూరు జిల్లా పరిషత్

8-12-20 మిలటరీ ఆకాడమి, హైదరాబాదు, మద్రాసు

నెగరోగ నివారణ

అయిదవనూర్పు - నూతనాంశములంతర్వి ముద్రించెతిమి
ఈ గ్రంథముయొక్క యువయోగము ఎల్లప్పుడు జరిగియు
యున్నది. ఇందు గను ప్రస్తుతపులు, మూలకలు, ఆహారపదార్థ
ములు, ఫలములు మొదలగు వానియొక్క సుగుణదుర్గుణములను
జక్కగ వివరింపబడినది. 1100 పేజీగ్రంథము వెల రు. 0-0-0.
పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.
యర్రా జగ్గారావు బ్రదర్స్,
రాజమండ్రి.

మహాభారత యుద్ధనాటకము

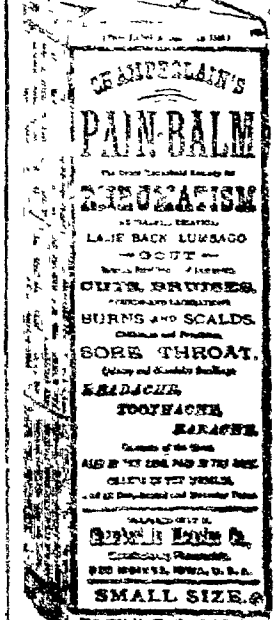
అపూర్వ గ్రంథము రచయితము
సంపూర్ణ మహాభారత కథనంతను వెల్లడించు ఉత్తమ
నాటక రాజము. మృదుగురు కైలిగల కర్మపరిష్కరములను పాటలు
గూడ గావు ప్రసిద్ధియింపకు చాల ఆనందమునైనది ఇందు శ్రీ
కృష్ణమాత్రప్రసాదమునందు రాజ్యతంత్ర (ఇతిహాస) నాటక వెల్ల
డింపబడినది. రాయల్ ప్రైజ్ 104 పేజీలు, చక్కని అచ్చు, చాలా
ఆండుగానండను. వెల రు. 1-0-0 మాత్రమే వెలయునాటికల
గ్రంథకర్త గారి కేర గ్రాయవలెను.

కట్టా అచ్చయ్య, తెలుగుపండితుడు
ఓ. వి. హెచ్. ఎమ్. ఎ. గూ. జేబహళం (గుంటూరుజిల్లా)
ఇప్పుడే అచ్చయినది! నచ్చనినో సామ్య వాదముచెయుదుము!!

జాతకరత్నము II భాగము

ఇది సుమారు 280 పలుకుల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న
స్థలము, భావస్థలము, గ్రహస్థలము, అష్టకవర్ణము, పాదశం
కస్థ, ద్వాదశభాషాస్థలము, విశాంతిరభాషాస్థలము, మున్న
గు పెక్కుపా. శములతో శ్లో. తాత్పర్యముగల ఈ గ్రంథము
వ్రాయ. 2 యున్నది. వెక్కువారము అనావారగా కలిగి
ద్వాదశభాషలు చచ్చి పడబడినది. శ్లో. విమంశములగ్గయు
చక్కగా ఇవచ్చుచున్నది. ఇది యి టిక్లో. ముద్రా. 3
వెల 200 మొదటిభాగము రు. 1-0-0. పోస్ట్ పేజీ ప్రత్యేకము.

శ్రీ టి. యుడియకొ న్యోలిమాయము,
కళి. కో. వి. విభాగము, చిత్తూరు.

చేంబర్లెన్ గారి
పెయిన్ బామ్
వారి నువ్వులు, నడుమ
గొప్ప, వాలినగాయములు.
రలనొప్పి, వండ్లి నొప్పి.
సగుకులు, దెబ్బలు
మున్నగునవి దీనివలన
తక్షణ గుణ మగును.
అన్ని జాతులలో
విక్రయమునకు
38 దొరకును. (1)

பெயர்க்கு

అస్పృశ్యులుధారాశీముగ్ధా నడచిపోవుట

కొచ్చిన్, బాను బి:—మొన్న మొన్నటివరకు అప్పల శృంగులుగానుండి ఆర్కసమాజములో కేక వినకొంతమంది ఎఱ్ఱాపిలు గల ఆర్కసమాజస్థలల పరమాహమేకటి ఆదివారమునాడు నైక ముసకు వెల్లి తూర్పు దిక్కున హా దేవాలయపురోహిణిటిమీదు గాను ఇంకను బహిష్కారము క్రిందనున్న సందల గంఠాను సడనిపోయిరి పోలీసువారు చీగులలో సంచారము చెయుచున్నారు. దేవాలయము గేట్లు మామూలుగా రక్షింపబడు చున్నవి. ఎట్టి గల్లంతునకులుగలేదు. ఆర్కసామాజికము తమ మర ప్రచారకుడగు బ్రహ్మచారి వేంబంధుగారిలో సత్కాగ్రహశ్రవణము చూచి తమకుతోచినంతమట్టుకు నీధికి సహాయము జేసి వెచ్చని పోయిరి. వేంబంధు గారును అతెన్నెయన్. శృష్టన్ గారును వైసం దేవస్థానము అధికారుల లోను పోలిస్టవారిలోను మాట్లాడిరి. కూడాను. (అ. తె)

రాజద్రోహపుకోసము

శిక్షితులు జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి

కలఃతా, జూను 30.—ప్రధాన రాజధాని మేజ
ప్రీటుచే రాజద్రోహము క్రింద శిక్ష లొసంగబడిన ప్రేమ
నాథ గంగూల్ ఆఖాయి కుమారసప్తలు తరపున న్యాయ
మూర్తులు సుహుర్ నిర్దీపాంటును గార్ల యెదుటికి నేడు
హైకోర్టులో తీసికొని రాబడిన బెయిలు పరఖాస్తును ప్రభు
త్వమువారి రక్షింపలేదు. “ఎ ప్ల వ ము - విద్యార్థిసంఘము”
అనేపేరుతో ఒక చిన్న రాజద్రోహపు పుస్తకమును వీర్పరిలో
నొకరు వ్రాసి మరొకర ప్రచురించి పుస్తకము తరువాత ని
షేధింపబడెను. నేరస్థులనచేయబడి పుస్తకమువ్రాసినవాడు ఆ
రుకలలును ప్రచురించినవాడు రి నెలలును కరివశిక్ష విధింపబడి
రి. వీటిమనయల నిర్దరిని న్యాయమూర్తులు జామీనమీద విడు
దలపెరి.

(అ పె)

ఖాన్ సాహెబు యన్. సుల్తాన్ సెయిటుగారి
మరణము

కూనూరు, జూన్ 80:— ఈరోడ్డు - మెట్టపాలయం మధ్య నిన్ను రత్రి ఖావ్ సాహెబు యస్. సూమారు నెయిలు గారు రైలుబండిలో చనిపోయిరి. వీరికి వయస్సు 60 సంవ్సరములు చికిత్సకై చెన్నపురి వెళ్లి వీరు తిరిగి వచ్చుచుండిరి. వీరు మున్సిపల్ కౌన్సిలుకు వైస్ చైర్మనుగా నుండిరి. కాన్సిలరుగా 20 సంవ్సరములు చనిజేసిరి పంచాయతీ కోర్టుకు అగ్ల్యేటుకు గాను, కాంటన్ మెంట్ జైల్ హోర్డుకు ఆవరరీ మెజిస్ట్రేటుగాను, జైల్ విద్యోగంన ఫర్స్టు క్లాసు పని జేసిరి. వీరి శరీరము మెట్టపాలయకునుండి పధ్యోహ్నుమునకు తీసుకొని రాబడెను నాయంకాలగును ఘాటాపన చేయబడును. వీరి జ్ఞాపకార్థము మున్సిపల్ కౌన్సిలరును మున్సిపల్ పబ్లిక్ ప్రాథమిక పాఠశాలయు నేడు మూసేవయబడెను (అ. ప్రె)

శాసనము నేను మాన్వెయబడెను (అ. ప్రె)

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులకు
స్థాశక్తి తగ్గుదలకు నివారిణి

దీర్ఘకాలమునుండి శేను కొన్ని చిహ్నవ్యాధులచే బాధ
 పడుచుండని స్వప్నస్థలము, పరస్థల, అరచేమము, కాళ్లుము
 గ్నములు ములంబుమందు, ముక్కుము రంగుమారులు ములంబు నవి
 నాకుండని వృద్ధుని నానరములు మిక్కిలి బులగాను, నిస్స
 త్తునగాను నుండిన గమనీనిరత జేందితిని. అవృద్ధువశ
 మన తీరునల్వేరిజిల్లా, పృష్ఠాపురనివాసయును, ప్రస్తుతము
 చిన్నపట్టణము, బార్జిలెను ఆస్తినీయకోశిథిలో, సం. 72
 రు, గృహమునందుండు పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారిచే
 అర్చితముగా జూపాయబడిన వ్యాధులప్రకటనను "సాంఘిక
 ప్రతినిధి" మాసపత్రిక గాన వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిమి.
 కొనుగడు సేవించుటకు ప్రారంభించిన కొన్ని వారములను
 నాపలువ్యాధులను నన్ను విడిచినవి. స్వప్నస్థలమునను
 నిగినినను నుండుటచే దగ్గినది. నానరములకు మంచుబలము కలి
 గినది. ఇంక మొకటరాఘవాచారి, బి. ఏ. తరగతి
 తిరువేండిపురము, దక్షిణార్కాటుజిల్లా. (20)

తిరువేండిపురము, దక్షిణార్కాటుజిల్లా. (20)

దగ్గరనున్న వ్యాధులకు ఆమోక్షమైన చికిత్స

[illegible]

1-6-23 కోమలగూడ, తంజావూరుజిల్లా

సంకల్పగీరిత జాగారి ఏజంటు, మద్రాసు, 16-9-1922.

జి. ఐ. పి. రైల్వే కవులు పరమ అంత్యమయ్యెను

భారత ప్రభుత్వము నడుపుటకు పూనుకొనుట

బొంబాయి, జూన్ 30— భారతదేశముందు నిర్మింపబడిన రైలుమార్గములలో గ్రేటు యిండియాను పేనిస్సులారు రైల్వే మొట్టమొదటిది. దీనిని 1853 ఏప్రియలు 16వ తేదీయందు నడుపు ప్రారంభమయ్యెను. నేటినుండి దీనిని నడుపుటకు ప్రభుత్వము బూనుకొనెను. కంపెనీవారి మరతు నేటితో ఆఖరయ్యెను. అట్టహాసములేమియు లేకుండగనే కంపెనీవారు దొరతనమును చూపి ఒప్పగించిరి. 1900 సంవత్సరమునందు యిండియా దొరతనము పక్షమున కార్యదర్శి యీ రైలుమార్గమును 84,859,217 పౌనులనిచ్చి కొనెను. కాని ఆదాయమునందు కొంతభాగము దొరతనమున కర్పించువరకుపై కార్యదర్శి యీ రైలుమార్గమును కంపెనీకి కంట్రాక్టుయిచ్చెను. ఈ రైలుమార్గపు ప్రారంభదశయందు ప్రఖ్యాతినహించిన పెక్కుమంది దీనితో సంబంధముగలవారగుచుండిరి. లోకొమోటివివస్త్రీకర్తమారుడగురాబర్టు కుమారుడు యీ కంపెనీయందు మొట్టమొదటి కన్సల్టెంటు యిండియన్ గ నుండెను (అ.ప్రె.)

ప్రెసిడెన్సీ మిల్లు

నలుబదికార్మికులు సమ్మెకట్టిరి

బొంబాయి, జూన్ 1— బొంబాయి యందు ఫరూ సన్స్ రోడ్డుయందు గల ప్రెసిడెన్సీ మిల్లుయొక్క నలుబదుగు కార్మికులందు బనిచేయుచున్న కార్మికులలో నలుబదిమంది సమ్మెకట్టిరి. డిస్ట్రిబ్యుటరుబడిన వారి మేస్త్రుని తిరిగి వ్యవస్థాపకులు బనియందు చేర్చుకొనుకుండుటచే పనివారలు అసమ్మతి నీవిషయమున జూపుటకు సమ్మెకట్టి యంత్రాలయవందుండి నెమ్మదిగ బెడలిపోయిరి. మామూలుప్రకారముగ మిగతాకార్మికులు బనలను జేసికొనుచున్నవి. (అ.ప్రె.)

ఇండియామంత్రికి

సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జి గారంపిన తంతివార్త

కలకత్తా, జూన్ 2— కలకత్తా ఇండియన్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు డి. సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీ కే. టి. గారు రైటు ఆఫరబుత్ ఇండియామంత్రి కిది సవరించున తంతివార్త నంపెను—

రాజ్య నినిధి మీతో మాట్లాడుట ముగిసినదనియు, పాలనామమందలి అభివృద్ధినిచేయు విషయమై కాబినెటువారు ఆలోచించెదరనియు ప్రతికాముఖంబులద్వారా ఇండియన్ అసోసియేషన్ వారు తెలిసికొనిరి. మరియు హిందూదేశములో సన్నిపక్షములవారును మైనారిటీ రిపోజిషన్ బరఫరచుచు దానిని ననుసరించి చర్చదీసికొనవలసినదనికాబినెట్టులో చెప్పరలినదని యీసంఘమువారు వేడుచున్నారు. ఆరిపోజిషన్లలో నూచింపబడినట్లు పరిపాలనాభివృద్ధిని ఆపివేయుట వలనను భారతీయుల హక్కుకామెనర్దు విధానమును నిలుపుచేయుటవలనను దేశములో కలుగు వాతావరణమును జూచి మితవాదులు (శాంతియుక్తమైన అభివృద్ధిని గోరువారు) భయపడక మానరు. (అ.ప్రె.)

జమ్మలమడులో ఒక బాలుడు బస్సుకింద పడి చనిపోయెను

నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు చక్రవాణి అను 16 రేండ్లబాలుడు ప్రాద్దుటూరుకు వెళ్లు మోటరుబస్సులో సెక్కును. బస్సు నడుచుచుండగా ద్రైవరుకు తెలుపకుండనే వైద్యశాలవద్ద బస్సులోనుండి దుమికెను. అట్లుగింతులలో బండికిందబడిన. బండివేకుచ ప్రభులి తలమీదిగూడ పోయినది అతనిని వైద్యశాలకుగొనిపోయిరిగాని అచట నతిడు చనిపోయెను. (తంతివార్త)

బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమ విషమావస్థ

సర్ బేసిలు బ్లాక్స్టూ యంత్రాలయాధిపతులతో సంప్రతించుట

బొంబాయి, జూన్ 30— సురవారమునందు బొంబాయి యంత్రాల యాధిపతుల సంఘముయొక్క సమితిలో సర్ బేసిలు బ్లాక్స్టూ సందర్శించెదరు. సోవవారము నాడు మిల్లు యజమానులసంఘపు కమిటిలో వాణిజ్యశాఖ కార్యదర్శి యం. కె. టి. వాల్మీజీగారు మాట్లాడెదరు. పత్రికలైన జాపన్ను, బబ్బల పరిశ్రమయొక్క దుస్థితి, కార్మికుల జీతములను దగ్గించుట మొదలగు విషయములపై సంప్రతింపులు జరుగును. పనివారలకు జీతములను గోపివేయుటనుగించి మిల్లుల యజమానులసంఘముయొక్క కమిటి గట్టిగ ఆలోచించుచున్నది. కార్మికనాయకులతో కమిటివారు నిర్మాణమాటముగ మాట్లాడుచున్నారు. “కబునింగ్ చూసు” ఖలేజీ యొకడొక మిల్లు యజమానునితో మాట్లాడి, కాలమానము బాగుగ నుండినను మిల్లుల విషమావస్థనుండి దోలగింపజాలనని ఖలేజీతో నాయన చెల్లెను (అ.ప్రె.)

బర్మా బందిపోట్లు

మేమో, జూన్ 29— బర్మాజాతీక గ్రామములో బందిపోట్లుగాండ్రు వెదరించి రిమివేసినందులకై వారి ద్వేషమును మెచ్చుకొనుచు హంగ్ టూన్ పాకును పానిభార్య మాత బ్లీక్ కును గగర్గును హెంబాగా బ్రియాటికమీషనుగు ద్వారా అగ్రసంవదముల జాబనం వెనని ఒక ప్రభుత్వప్రకటన చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె.)

గుణములలో శ్రేష్టము.

బహుసంఖ్య రకములన్నిటికంటె మేలైనది.

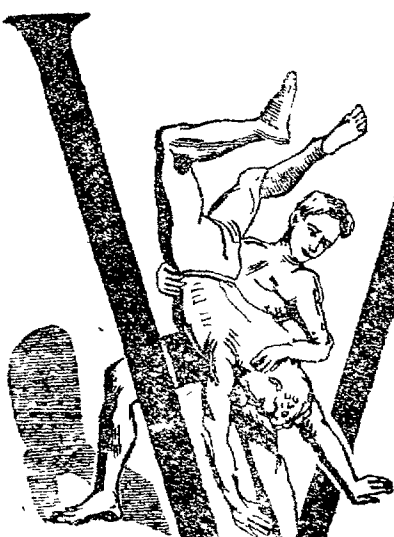
నెలలో సరసము.

రాజేశ్వరీ బొరాక్సు సబ్బు

చర్మవ్యాధులకు వజ్రాయుధము

మైనపురతులు, అన్నిరకముల బబ్బలు కూడ దొరుకును. అన్నిస్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు. బెజివాడ

VIGOUR
Can Be YOURS

“స్ట్రెత్” “వన్ దన్”

ఈ విశేషము శ్రీ పురష జాతులకు సంభవించుకొరబలహీనత, శక్తనష్టము, నపుంసత్వము, స్వప్నస్థులము, అతీత శ్రమింభోగము వగైరాలన్నిటికీ చిక్కినవ్యాధిచిహ్నములను విస్మయముచే నివారింపి. ఇందులో ట్రిటివ్ (ఫార్మకోమీ) డొషధ గ్రంథములన్ని బయలుపడిన మిక్కిలి సుమారు సుప్రసిద్ధ బలవర్ధకాషధముల (టూనిక్సులు) ముఖ్యముగా సందోహముల గ్రహించి చేర్చబడియున్నది. అట్టిలపటముచే కుద్ధియైన యీ “వన్ దన్” అను సిక్థాషధము, నవీన రసవాద (Chemistry) వైద్యవిశిష్ట గాస్త్రము (Therapeutics)ల విషయ చర్చలతో బయలుపడిన నరములకు హుత్వమును కలిగియు టూనిక్సులలో మిక్కిలి శ్రేష్టమైనదని సంపూర్ణముగా నమ్మదగినది. అతిబలహీనముగా నున్నప్పుడు “వారా” అనునది పైపూతగా నుపయోగించవలెను. ఇది శక్తికింద కలిసవారివర్ధ దొరకును—

మదరాసు రాజధాని
సోల్ ఏజంట్లు
అయిన

దాదా అండు కో.,
కొమిస్సన్, ఎస్.ఎస్. నేడ్, మదరాసు.

నమ్మకము గు క్రొత్త మాదిరి నగలు దొరుకు స్థానము

ది ఆంధ్రజ్యోతిషులరి మాన్యుఫాక్చరీంగు కంపెనీ,

హెడ్ క్వార్టర్సు: బెజవాడ,

బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మానవ అనేకరకములు జడవిళ్ళలు, నాగరములు, క్లిష్టములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పలురకములగాజులు, ఇవిగాక వెండిహుళలు, గిన్నెలు, కాలింగిలునులు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. నన్నుని వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రైవేటు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదర్సు.

రాజమహేంద్రవరం

వైసు ఛాన్సిలరుగారి కళిందనములు

రాజమహేంద్రవరం, జూన్ 30:— వైసు ఛాన్సిలరుగారి కళిందనములు 26 వ తేదీ నాయకత్వము మాపురజనులు అల్పవారము, బహిరంగ సభ జరిగినది. ఎవాన్ బహదూరు వెంటచలంపంతులుగారు అధ్యక్షుడు వహించిరి. తదుమండలమునకు చెందినవారును స్వజనలలో నొకరను సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రులును అరు ఎన్ వెంటచలంపంతులుగారి కీయున్నతపదవి లభించినందులకు ఆంధ్రులందరు గర్వింపమన్నారని అధ్యక్షులు నుడిచిరి. నాయకుగారి నభినందించి ఆంధ్రభీష్మ న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులుగారు తీర్మాన నుపవాదించిరి. చూరికిపలు చెయ్యిమను శ్రీ సాలవ బాపయ్యగారు తీర్మానమును అనువదించిరి. బ్రహ్మ శ్రీ చిలుమూర్తి లక్ష్మీనరసింహం, మీర్ అక్రమాల్ గార్లు తీర్మానమును బలపఁచిరి.

నాయకుగారు జవాబిచ్చుచు గంధీర్ పశ్చాత్తము నొనరించి వారిని గూర్చి పలువురు గావించుచున్న ప్రశంసకు వంద నుల నిర్వహించి సలహాకీర్తనల సోదరిగా భావించుట అవసరమనియు అంతకుపై ఉత్తరప్రదేశ్ అధ్యక్షులు మానవకోటియగుచు లేనియు కలివిచ్చిరి. సీంహముపాన్యదీయన స్మృతినను గుర్చి ముప్పిందురు కొన్ని ఆంగములు చక్రముగానుండుట శ్రీకృష్ణ వెల్లు అంగకారముగచుచు కొ వివిధార్థములందు సంతోషపడెదమ మేర్పడిగాని ఒత్తికి నామక మేర్పడినది కలివిచ్చిరి.

అధ్యక్షులను, నాయకుగారికిని వందనములతో సభ ముగిసెను. (స్వీయలేఖరి)

మూత్రసంబంధ వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు నివారిణి

నేను చెవికోట నాట కోటికరత్రాల్ సంఘమానకుచేరిన సర్వకడను. కడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి నేను అతినరముల బలహీనతచేరినందువల్ల ప్రయత్నములను జాగ్రత్తపడుచుంటిని. నేను అనేక ప్రాప్తియైన ఔషధములను నేవించియు స్వల్పము కూడ గలుగలేదు. తరువాతి నేను నింక చెందితిని అన్యప్రకారమున నాశ్చేహితదొకడు ప్రస్తుతము మద్రాసు, జార్జిటౌను, అక్వియెట్ విధిలో నెం 72 రు, గృహమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారిని నాకు పరిచయముచేసిరి. స్వల్ప కాలము ఔషధాలను చేసినంతమాత్రమున నే నాకు గొప్ప గుణము కలిగినది చెప్పుదు నాకు క్రొత్త ఆస్తి గలిగినది.

ఆర్. ఎమ్. ఏ. ఆర్. ఆర్. ఎమ్. అరుణాచలం చెట్టి, దెవకోట, పామ్రెటూరు, ఇంటియింట్ ఆయిత్ కంపెనీ నెం 12 సంవత్సరముల వీచి, వద్రాసు. 28-2-19-25. (9)

అతిమూత్రవ్యాధిని త్వరలో కుదుర్చు ఔషధరాజము

నేనొక వైశ్యుడను. నావృత్తి వర్తకము. నేను ప్రస్తుతము మద్రాసు గోవిందప్ప నాయకవిధిలో కాపురమున్నాను. నేను కడచిన రెండుసంవత్సరములనుండి తీవ్రమైన అతిమూత్ర వ్యాధిచే బాధపడుచున్నాను. నామాత్రముయొక్క స్పెసిఫిక్ గ్రావిటి సంఖ్య 1036 గానుండి మూత్రమునందు తీపును, శ్వేత ధాతువును (ఆల్బుమెన్) అమియముగా నుండెను నేను అనేక అంగ్లవైద్యులవద్ద ఔషధమును నేవించితిని. మిక్కిలి కఠిన పర్యాయ చేయవలసినట్లు వారు నాకు సలహానిచ్చిరి. ఆప్రకారమే చేసితిని. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందటనే పరియన్నమును కాఫీని మానితిని నావ్యాధి కొంచెముకూడ కుదరలేదు. లేక నామాత్రమునందుండి తీసి, లేక శ్వేతధాతువు లేక స్పెసిఫిక్ గ్రావిటి ఏమాత్రము తగ్గలేదు. నేను మిక్కిలి విరాళికిందితిని. తుదకు కృష్ణాపుర వివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, అక్వియెట్ విధి, నెం 72 రు గల గృహములోనుండు పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారివద్ద 8-7-24 వ తేదీనుండి చికిత్స ప్రారంభించితిని. కడచిన రోజునుండి పరియన్నమును, కాఫీని పుచ్చు కొనుచున్నాను. వారు 15 దినములలోనే నావ్యాధిని పూర్తిగా వాగుచేసిరి. ఇప్పుడు అనేక అంగ్లవైద్యులు నామాత్రమును పరీక్షించి క్రమముగానే యున్నదని తెలిపిరి. (1)

టి. వరహరాజులు చెట్టి, మదరాసు, 26-7-24

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

స్థాపకముగారి రాక

రాజమహేంద్రవరం, జూన్ 30:— ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు ప్రత్యేకోద్యోగి యగు ఆర్ యమ్. స్థాపకముగారు ఈనెల 27 వ తేదీని యీ పురమున కేటించి కొంతమంది పురపెద్దలను కలిసికొని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము గూర్చి ప్రసంగించిరి. ప్రస్తుతము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము అనుబంధ పద్ధతి ననుసరించి యుండును. ఇప్పటిలో ఆంధ్రదేశమున యున్న కళాశాలన్నియు దీనికి అనుబంధములుగా నుండును. కాని విశ్వవిద్యాలయపు విధానము మాత్రము (Honours Courses) కొన్ని కేంద్రములందు మాత్రమే నేర్పబడును. కేంద్రములుగా నియమింపబడిన స్థలములు:—రాజమహేంద్రవరం; విశాఖపట్నం, బెజవాడ; అనంతపురం ఒక్కొక్క కేంద్రస్థానముందు ఒక్కొక్క విధమున విద్య గొప్పబడును అనగా చరిత్ర యొక్కచోటను, శాస్త్రము లొక్కచోటను, తత్వ మొక్కచోటను యిట్లు జేరుచేడచోట్ల వివిధముల విద్య గలుగబడును. దీనివలన వ్యయము తగ్గటయేగాక వృద్ధాప్రయాస ఉండదు పారిశ్రామిక కళాశాలను నెలకొల్పుటకు లేగిన అవకాశములు విశాఖపట్నం దుండుటచే అచ్చటనే పారిశ్రామిక కళాశాల నెలకొల్పుటకు నిశ్చయింపబడినది ఇప్పుడు తయారు చేయబడిన విశ్వవిద్యాలయపు చట్టము ప్రకారము కేంద్రము లన్నిటికిని సమానమున ప్రాముఖ్యత నీయబడుటచే విశ్వవిద్యాలయ స్థానము యేదైనను వివాదాంతము కానేరదు. ఈవిల్లు వలన రెండవతరగతి కళాశాలల కట్టితరగతును కలుగనేరదు. ఇవిచే వారు నెలవిచ్చిన ముఖ్యాంశములు. (స్వీయలేఖరి)

అతిమూత్రము, నరముల బలహీనత మొదలగు వ్యాధులకు నివారిణి

నేను అతిమూత్రవ్యాధిచే 1919 సం॥రమునుండి బాధ పడుచున్నాను. నేను అంగ్లవైద్యులవద్ద చికిత్సచేసికొంటిని గాని అయిన నిరుపయోగమయిన నా మూత్రమును పరిశీలనచేసి ఆల్బుమెన్ (శ్వేతధాతువు, తీసి అధికముగా గలదని వైద్యుడు తెలుపెను) ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము, అక్వియెట్ విధిలో నెం 72 రు భవనమునందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు వారితో 1921 సం॥రము జూలై నెలలో యొచించితిని. వారు అతిమూత్రవ్యాధిని నిశ్చయముగా బాగచేయగల రని నన్ను నమ్మించిరి. తరువాత నేను వారివద్ద ఔషధమును పుచ్చుకొంటిని. ప్రస్తుతము నేను మిక్కిలి పుష్టిగానున్నాను. 1921 సం॥రం అక్టోబరు నెల 18 వ తేదీన నా మూత్రమును మరల పరిశీలన చేయించితిని. శ్వేతధాతువు, తీసి లేనియు నా ఆరోగ్యము బాగుగా నున్నదనియు తెలిపిరి. నేను చికిత్సలో నున్నప్పుడు కఠినపర్యాయ చేయలేదు. వి. సుబ్బయ్యరెడ్డి, (2) వ్యవసాయదారుడు, పుదుపట్టి, నామకల్, నెలంజిల్లా 14-11-21.

అతిమూత్రవ్యాధిని త్వరలో కుదుర్చు నివారిణి

నేను బహుమూత్రవ్యాధిచే కడచిన 10 సం॥రములనుండి బాధపడుచున్నాను. 1917 సం॥రమునందు మేజర్ నిబ్లాక్ గారు జనరల్ ఆస్పత్రియందు నాకుశిచేయవలసిన రాచకురపును కేంద్రచికిత్సజేసిరి. అయినప్పటికిని నావ్యాధి కుదరలేదు. లేక తీసి, శ్వేతధాతువు (ఆల్బుమెన్) గూడను తగ్గలేదు. మూత్రము స్పెసిఫిక్ గ్రావిటికూడ 128 నుండి తగ్గలేదు. నేను నిరాశచెందినందున కడపట తిరునల్వేటిల్లా కృష్ణాపురవివాసి యను, ప్రస్తుతము మద్రాసు అక్వియెట్ విధిలో నెం 72 రు గృహమునందుండు, పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి వద్ద 15-7-24 తేదీనుండి ఔషధసేవను ప్రారంభించితిని. అప్పటినుండియు కాఫీని, పరియన్నమును ఉపయోగించుచున్నాను. 20 దినములలోనే వారు నావ్యాధిని కుదిర్చి రని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. అనేక అంగ్లవైద్యులు అప్పటినుండి పరిశోధించి ఇప్పుడు స్వాభావికముగానే యున్నదని రూఢిగా తెలిపిరి. (16)

ఎన్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్, ట్రావెలింగు అసిస్టెంటు మెనర్సు టి. ఆర్. టాకరు అందు సన్న్, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ జూలై నెల 2-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు అత్యధిక గరిష్ఠ 24 గంటలలో	ముఖ్యజిల్లాలు అత్యధిక గరిష్ఠ 24 గంటలలో	ముఖ్యజిల్లాలు సగటు గరిష్ఠ 24 గంటలలో	ముఖ్యజిల్లాలు సగటు గరిష్ఠ 24 గంటలలో	ముఖ్యజిల్లాలు సగటు గరిష్ఠ 24 గంటలలో
గోపాలపురం	...	...	...	...	44.96
విశాఖపట్నం	97.2	81.1	...	1.93	37.09
కాకినాడ	94.9	82.6	...	7.50	39.09
మచిలీపట్నం	96.4	81.7	...	5.22	41.10
కర్నూలు	96.0	75.4	...	2.06	26.01
బళ్లారి	94.1	74.9	...	0.24	20.51
కడప	97.2	80.4	...	1.08	31.23
నెల్లూరు	98.1	82.4	...	2.46	37.98
మద్రాసు	101.7	82.2	...	0.24	50.74
కడలూరు	100.0	77.1	0.02	1.35	52.94
సేలము	95.2	72.9	...	4.88	39.80
కోయంబూరు	87.3	72.3	...	1.15	22.29
తిరుచనాపల్లి	98.8	79.0	...	3.66	33.18
నాగపట్నం	100.6	80.1	...	0.78	54.98
మధుర	98.5	77.8	...	2.52	33.58
పాంబన్	88.9	80.3	...	0.05	37.00
తిరునల్వేటి	...	...	...	1.64	28.34
తిరువేండూరు	80.5	73.9	0.32	8.20	64.51
కొచ్చిన్	85.9	74.6	0.52	28.63	114.51
కాళికట్టు	88.5	73.6	0.44	34.94	117.16
మంగళూరు	86.8	75.4	0.26	44.54	125.68
బెంగుళూరు	87.0	65.0	...	1.37	35.37
మొరకార	87.8	62.6	1.19	31.44	125.46
కొడైకనాల్	64.4	50.4	...	8.54	62.18

సర్కారులు:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. అంతటను ఆర్ద్రత తక్కువ. విశాఖపట్నములో గరిష్ఠ శీతోష్ణస్థితి డిగ్రీలు ఎక్కువ. కనిష్ఠ శీతోష్ణస్థితి మచిలీపట్నములో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—మేఘములు పలచగనున్నవి. ఆర్ద్రత చాల తక్కువ. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగనున్నవి.

కర్నాటకము:—కడలూరులో చినుకులుబడెను. ఆకాశ నిర్భలముగ నున్నది. కడలూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గరిష్ఠ శీతోష్ణస్థితి మద్రాసులో 4 1/2, కడలూరులో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో 2 1/2 డిగ్రీలు కనీసపు శీతోష్ణస్థితి ఎక్కువ. కడలూరులో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

24 గంటలలో అంత మార్పుండదు. ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

మూత్రసంబంధ మైన వ్యాధిచే

గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు ఆమోఘమైన నివారిణి

నేను కొన్నిసంవత్సరములనుండి ఆజీర్తి, కడుపునొప్పి మున్నగు వ్యాధులకు లోనై బాధపడుచుంటిని. నాకు అన్న హితవుతగ్గి యేమిభుజించినను యిసుడక, వాంతులై పోవుచుండెను. ఇట్లుండగా, జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలో నాకు 105, 106, డిగ్రీల జ్వరముకూడ సంభవించినది. నేను కృష్ణాపురం వాస్తవ్యులును ప్రస్తుతము చెన్నపురి, జార్జిటౌను, అక్వియెట్ విధి 72 గృహమునందు కాపురమున్న వారునగు పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్లవారియొద్ద పుదుచ్చి పుచ్చుకొన్నగా ఆంధ్ర జ్వరమును, 2, 3 రోజులలో పూర్తిగా మాయమైనది. ఆయన అస్ఫుటచికిత్స చూచి నాయొక్క దీర్ఘ వ్యాధిగూడ పోవుటకు వందు యివ్వ వలసినదని నేను వారిని కోరితిని. అందుల కాయన సమర్థించి ఒక నెలరోజులు మందు ఇచ్చుటనే నాకు కడుపునొప్పి పూర్తి గవాయి మామూలు ఆకలి పుట్టినది. అది మొదలు ఇంతవరకు నేను పూర్ణారోగ్యముతో నున్నాను. (18)

పి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్, కమిషన్ యేజంటు, 13-2-24.

వెరిగెడి బిడలకు అమోఘమైనది!

మాంసము లేక వంశము ముఖ్యము ముఖ్యముగా గలను దానికంటెను మాంసకండ్లములు, పండ్లు, పుష్టి అధికముగా వృద్ధి నుగను తీర్చుచుండుట వలన వృద్ధులు ముఖ్యముగా వృద్ధులై పోవుచున్న వారికి క్వాకర్ బిడ్లను భుజించుటచే గలుగును. ఈ రుచికరమైనట్టిను, ఆరోగ్యవైనట్టియు అహోమను వినువక మీడియంకిచ్చిన చాల అప్రేక్షగా పెరుగుదురు వారి దివ్యమైన ఆరోగ్యముగానే వృద్ధియగును. వారు మిక్కిలి మెరుగగువాగునను, పుష్టిగల వరుగున వుండును. తక్షణమే క్వాకర్ బిడ్లను వారికివృద్ధులకు ప్రయత్నింపుడు.

తయారుచేయుట సులభము, జీర్ణముగల సులభము, ఉష్ణము చేయును

Quaker Oats

ద్వితీయముద్రణము! త్వరపడు! త్వరపడు! కొలదీయులు మాత్రమే!!

శ్రీయత శ్రీరాముల సచ్చిదానంద శాస్త్రిగారి విరచితమును

సాని త్రి నాటకము వెల రు 1-0-0

ఇదివరకు ఆర్డరులకు సప్లయికానివారు తిరిగి ఆర్డరులను పంపవలయును

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారును,

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజమువారును ప్రదర్శించిన

దీ నాటక రాజమే

వలయువారు:— వ్రెంపు అందుకో, బెజవాడకు వ్రాయవలయును.

క్రీరబలాత్మకము

వాతరోగములకు ప్రాయోగము పంపిడి. చలనాచరములందు ప్రఖ్యాతిని పొందినందు. ఆంధ్రులు ఇదివరకు అనుభవించి యెరుగని దగుటచేత శ్రీ

ముక్త్యులరాజుగారు బహుగ్రహము వ్యయించి, తమ సంస్థానవైఖ్యలచే ఆయాభవించి అందుకి లభ్యమగునట్లు చేసిరి. ఈతైలము అన్ని వాతవ్యాధులను బోగొలును. మనోవ్యాధిగలవారలకు, పిత్తప్రకృతిగలవారికి మిక్కిలి మంచిది. వరములకు బలమునుగలిగించి శరీరదృవ్యమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారికి, ముఖ్యముగా వాతవ్యాధులచే బాధపడి సంభోషణకి కోల్పోయినవారికి మంచిది. వాతరోగులు అనేకమంది దీనిని సేవింప విముక్తులయిరి. మాయాభవమున, వాతవ్యాధులకు ఇంతటి మంగులేదని సమ్యక్ము గదిరినది. దాక్షిణ్య కోమలగారుకూడా మెచ్చుకొన్నారనుటకు బట్టి దీని ప్రాశస్త్యము తెలియ గలదు. పంపూరాధికమును ట్రి మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది తాపాతునుబట్టి ఏదికావలసిన వారు కానిది తెప్పించుకొనవచ్చును. కొవ్వగును వాడువిధము మందుతో పంపవచ్చును. ఇది వైద్యరత్నమునకే గాక లోపలికి వ్రుచ్చుకొనుటకు సుపయోగించును. 7 సార్లు ఆన రీతిపైనది 4 అవున్సులు 2.0.0. 21 సారి ఆన రీతిపైనది 4 అవున్సులు 5.0.0 101 సారి ఆన రీతిపైనది 1 అవున్సు 8.0-0 4 అవున్సులు 12-0.0. ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమీషను లేట్లు: బాప్టెఖర్సులు కు.

అడ్రసు:— మేనేజరు. ఆర్వర సాయనశాల, ముక్త్యుల, కృష్ణాజిల్లా.

సవరము బంగారుతో చేయబడిన

రకంబారిగాజులు, నెయిదులు, అడ్డ గేలు, మల్లెమొగ్గులు ఉంగరాలు వస్త్రా నగలు, కూడిసానునులు, బహుమతి కొసంగుటకు కొంగు మైన ముఝొకసారి మానద్ర తప్ప వేరే ఫలములందు ఆర్డరు యివ్వగు. ముఖ్యముగా సహాయముగా యివ్వబడును.

ఇంపీయన్ జ్యూవెలరీ షార్టు, నగర్తవే, బెంగుళూరుసిటీ.

పత్రికా ప్రేమికులు

పరసాపురం (గ్రామపంచాయితీ)

తారీఖు

28-1-1925 నామినేషన్లు (1) 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

సంఖ్య

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం

(గ్రామపంచాయితీ)

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 1. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 2. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 3. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 4. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి 5. పరసాపురం పంచాయితీ కమిషనరుగారికి

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము

అంధము